

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Erslev, Anna.; fortalt efter V. Schultz ; med
Tegninger af Poul Steffensen.

Titel | Title:

Ravdykkeren : en Historie fra Lithauen

Udgivet år og sted | Publication time and place:

København : Chr. Erichsens Forlag, 1908

Fysiske størrelse | Physical extent:

88 s. :

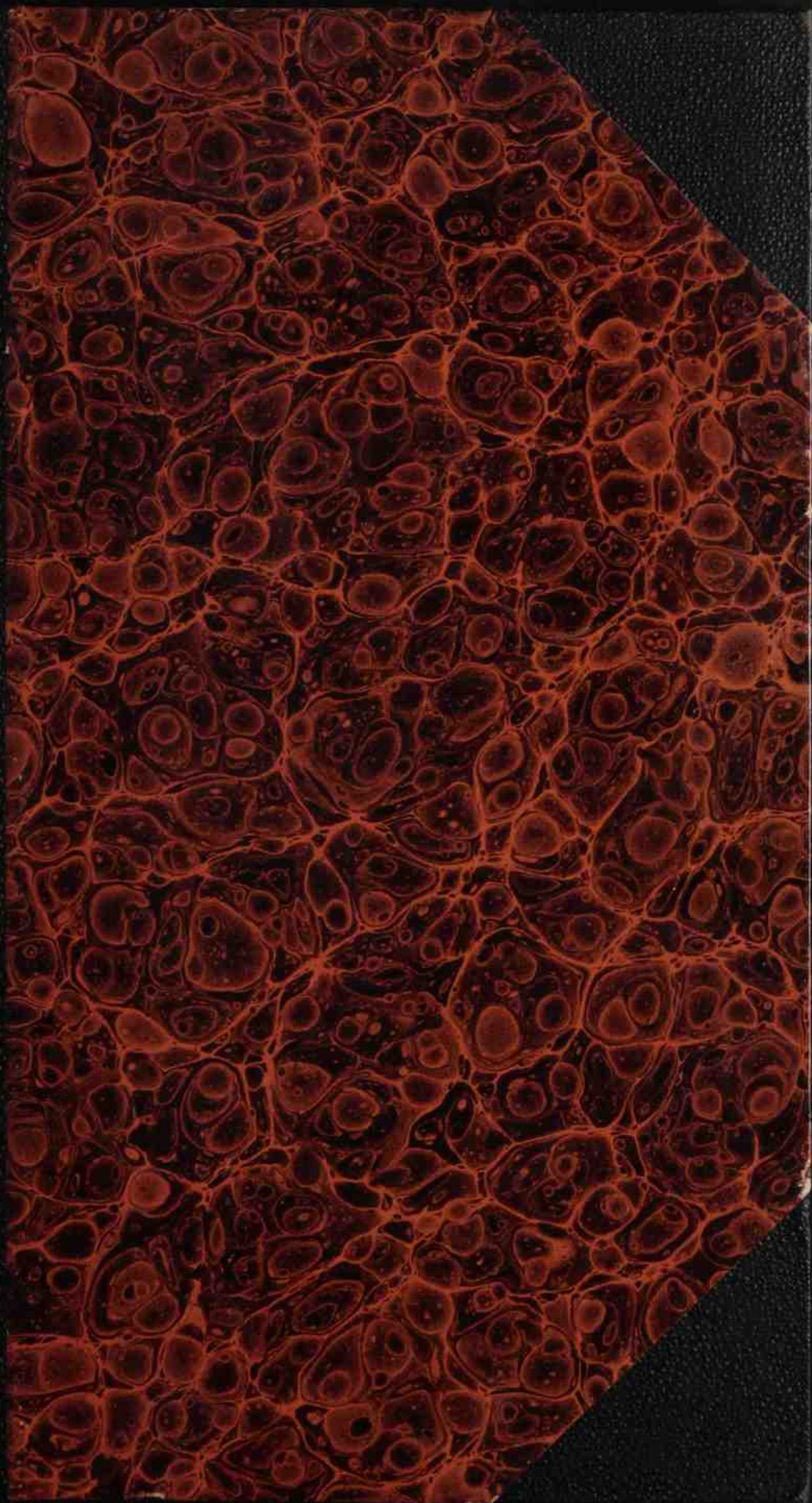
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

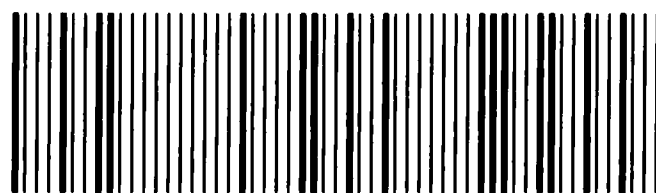

15, - 21

3

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021920399

RAVDYKKEREN

MED 10 TEGNINGER AF *POUL STEFFENSEN*

CHR. ERICHSENS FORLAG • KØBENHAVN 1908

ANNA ERSLEV:

RAVDYKKEREN

EN HISTORIE FRA LITHAÜEN

FORTALT EFTER V. SCHULTZ

MED TEGNINGER AF *POUL STEFFENSEN*

1909 - © L 307

KØBENHAVN

CHR. ERICHSENS FORLAG

1908

CITYTRYKKERIET
(LAUR. MADSEN & VALD. CARLSEN)

FØRSTE KAPITEL.

Gamle Legefæller.

Ovre ved Tysklands Kyst ligger der en vældig Strandsø, som kun er skilt fra selve Havet ved en Vold af hvide Klitter. Denne Strandsø hedder »Kurisches Haff« og er omtrent saa stor som Lolland. Klitrækken, der hæver sig over 100 Fod, kaldes »Kurische Nehrung«.

Inden for »Kurisches Haff« ligger Grænselandet Lithauen, og straks, naar man kommer dertil, mærker man, hvor forskellige Indbyggerne er. Her bor nemlig baade Russere, Polakker, Preussere og den ældgamle Folkestamme Lithauerne.

Lithauerne har deres eget mærkelige Sprog og Sæder. Dristige Smuglere til Lands og til Vands er de, og de trodser den tyske Stats Love. Embedsmændene har nok at gøre med at tøjle deres vovsomme Færd.

En saadan Smugler var den unge Lithauer, Endrus Stakulis, som tidlig var bleven forældreløs og uden et godt Hjems Paavirkning ringeagtede

det jævne, slidsomme Arbejde. Han levede snart hist, snart her, var Skovmand, Stenhugger, Sømand, alt eftersom Lejlighed bød sig; men ret længe holdt han ikke fast ved en Stilling. Ofte forsvandt han i flere Maaneder for saa med eet at dukke op igen og i Kroer og Kipper slaa om sig med Mønt og brovtende Ord.

Men hvorfra han havde sine Penge, vidste ingen.

Ude ved »Kurische Nehrung« ligger det mægtige Fyrtaarn, og bag ved det har en hel By rejst sig — midt i den vilde Klitørken.

De fleste af Indbyggerne ernærer sig som Ravdykkere og tjener ved det brydsomme Arbejde netop nok til Livets Ophold. Her ligger ogsaa et stenmuret Hus, hvor Direktøren for Ravværket bor.

Direktør Hellvigs femtenaarige Søn, Viktor, og Endrus Stakulis havde fra Barndommen af været Legekammerater; men efterhaanden som Aarene gik, gled de længere fra hinanden.

Viktor mistede nemlig sin Moder og blev et Aars Tid efter sendt til Berlin for at gaa i Skole paa et saakaldt Gymnasium. Da han første Gang kom hjem i Ferien, var Endrus draget ind i Landet, man vidste ikke hvor, og det samme hændte tilfældigvis siden, hver Gang Viktor var hjemme. De to Legefæller saa ikke hinanden i flere Aar, og Direktøren var veltilfreds med, at Venskabet paa den Maade fik en Afbrydelse.

Nu var Viktor atter kommet til den hjemlige »Ravby«, og da han hørte, at Endrus for Tiden ogsaa var der, glædede han sig til at gense den fordums Legefælle.

Dagen efter sit Komme gik Viktor en Tur ud i Klitterne. Drengen saa dog ikke som ellers glad og tilfreds ud. Han bar paa en Hemmelighed, som han ikke havde fortalt sin Fader, — som han ikke *turde* fortælle ham, og den tyngede svært paa hans unge Sind. Tankefuld slentrede han af Sted og iagttog Maagerne, som udstødte hæse Skrig og flagrede hen over Søen. Nu og da slog de ned paa en Fisk, der vovede sig for højt op i Vand-skorpen.

Med eet opdagede Viktor en Skikkelse nede paa Strandbredden.

»Endrus!« raabte han glad.

Da den anden ikke syntes at høre Raabet, satte Viktor begge Hænder for Munden og skreg endnu en Gang:

»Endrus!«

Viktor stod højt oppe paa Klitten, hvor hans Skikkelse tydeligt tegnede sig mod den klare Aftenluft. Ved det gentagne Raab saa Endrus op og fik Øje paa den anden.

»Endrus, Endrus, kom herop,« raabte Viktor igen. »Kravl op ad Kløften.«

»Halløj, Viktor, er det dig? Nu kommer jeg,« lød Svaret.

Viktor gik rask hen imod Kløften for at vente paa Vennen, der møjsommelig arbejdede sig op. Imens havde Viktor Lejlighed til at iagttage den unge Lithauer.

»Endrus har sandelig ikke forandret sig til sin Fordel,« tænkte han. Eller havde Viktor maaske ikke tidligere lagt Mærke til, hvor lidet tillidvæk-

kende hans Ven saa ud? Det var ikke saa meget den daarlige Klædedragt som hele hans Holdning og Væsen, der gjorde et frastødende Indtryk, og Blikket i hans mørke Øjne var stikkende og lurende.

Men da Endrus naaede helt op og stod foran Viktor, gav det mørke Udtryk i hans Aasyn Plads for et lyst Smil.

»Er det virkelig dig, Viktor?« udbrød han og rakte Haanden frem, men trak den hurtigt tilbage. »Det passer sig vel ikke for saadan en fin, ung Herre at række *mig* Haanden?« vedblev han sky. »Nu maa jeg vel ogsaa sige »De« til dig?«

»Sludder, Endrus, hvis jeg ikke vilde staa paa samme Fod med dig som altid, havde jeg naturligvis ikke kaldt paa dig.«

»Det kan du have Ret i, Viktor, og det er pænt af dig ikke at slaa Haanden af en gammel Kammerat,« svarede Endrus med opklaret Aasyn. »Hvor længe har du været hjemme?«

»Jeg kom først i Gaar og bliver hele Efteraarsferien. Kom, lad os sætte os her og fortælle hinanden, hvad vi har oplevet.«

De satte sig paa Klitranden og lod sorgløst Benene dingle frit over Afgrunden.

»Sig mig,« spurgte Endrus nysgerrig, »har du set baade Kejseren og Kejserinden og alle Prinserne — dernede i Berlin?«

»Ja, og det mere end een Gang,« svarede Viktor.

Han fortalte nu løst og fast om sit Ophold i Hovedstaden og om Byens Seværdigheder, indtil han kom til at tale om sig selv.

»Der er saamænd meget rart paa Gymnasiet,«

sagde han, »men jeg vilde kun ønske, at jeg enten var kommet der som mindre eller ogsaa slet ikke.«

»Hvorfor det?« spurgte Endrus forundret.

»For det er svært at vænne sig til et nyt Liv, kan du tro! Far mente jo at gøre det saa godt for mig ved at sende mig til sin Ungdomsven, der nu er Professor i Berlin. Der kunde jeg blive opdraget sammen med hans Søn, men — —«

»Du kan maaske ikke lide ham,« indskød Endrus deltagende.

»Jo, saamænd kan jeg lide ham; men han er alt for skikkelig. Jeg vilde ønske, han ikke var saadan et Pragteksemlar.«

»Og det er *du* maaske ikke?« spurgte Endrus.

»Jeg kan ikke gøre for det,« blev Viktor ved, »herhjemme fra var jeg jo vant til at tumle mig ude, saa snart Skoletimerne var forbi. Og dog gik det ikke ud over mine Lektier. Heller ikke har jeg gjort værre Streger end de fleste andre Drenge.«

»Du har altid været en skikkelig Fyr,« stadfæstede Endrus. »Men synes de da ikke det i Berlin?«

»Nej — nej! I Førstningen fandt jeg det jo morsomt at se saa meget nyt; men der er ingen, der forstaar mig, og ingen, jeg kan slutte mig til. Henrik sidder altid med Næsen i en Bog, og hans Fader er virkelig rædsom kedelig, skønt jeg egentlig godt kan lide ham. Professorinden har jeg ikke engang vovet at nærme mig til, hun er altid saa fornem paa det. De sidder i det hele taget alt for meget indendørs i den Familie. — Og saadan er det da kommet,« føjede han til efter en Pavse.

»Hvad er der kommet?« spurgte Endrus forundret.

»At jeg blev gode Venner med nogle Klassekammerater, som jeg ellers ikke vilde have søgt Omgang med,« tilstod Viktor.

»Er de da daarlige Fyre?«

»Ja vist! Bagefter fandt jeg ud af, at der ikke var noget ved dem; men saa var det for sent, og jeg kunde ikke blive dem kvit. De er saamænd lystige nok og gode Kammerater, det maa man lade dem. Naa, af dem har jeg lært at ryge og drikke saa godt som nogen; men jeg havde jo ingen Anelse om, at den Slags kostede saa mange Penge.«

»Aah hvad? Din Far har jo Penge nok,« mente den anden.

»Jamen han vil blive rasende, naar han hører, at jeg har Gæld, og det har jeg — saa stor, at jeg umulig kan betale den af med mine Lommepenge de første Par Aar.«

Endrus kløede sig eftertænksom i Hovedet.

»Ja, det er jo fælt nok,« indrømmede han. »Men hvordan kunde du ogsaa — —?«

»Det er kommet saadan lidt efter lidt. Jeg har knap mærket, hvordan den ene lille Post føjede sig til den anden. Og paa een Gang var det blevet til 80 Kroner.«

»80 Kroner!« Endrus lod en lang Fløjten høre.

»Ja du, men det værste er, at de andre ikke er et Haar bedre stillet end jeg. Saa fra den Kant kan jeg ikke vente Hjælp. Og den Mand, vi holdt vore Sammenkomster hos, har truet med at melde os, hvis vi ikke kan betale efter Ferien. Saa bliver vi smidt ud af Gymnasiet lige med det samme.«

»Sæt dig dog ikke graa Haar i Hovedet for den Sags Skyld,« trøstede Endrus sin nedslaaede Kammerat, »din Fader giver dig saamænd nok Penge, naar du fortæller ham Sammenhængen.«

»Nej, du kender ham kun daarligt. Han vilde blive ude af sig selv, hvis han hørte Historien. Jeg prøvede paa at sige ham det i Gaar, og han blev helt alvorlig, skønt han kun troede, det drejede sig om et Par Kroner. Og nu har jeg slet ikke Mod til at fortælle ham, hvordan det egentlig staar til. — Men lad os tale om noget andet. Du har jo været i Rusland, siger Folk. Var det hos dine Slægtninge? Søgte du Arbejde der? Hvordan gaar det til, at du er her igen?«

Endrus tøvede med at svare.

»Aah, det er saamænd ikke noget at fortælle om,« mente han endelig.

»Jo vist! Du ved, hvor gerne jeg hører dine Eventyr. De er saa spændende.«

Endrus slog en støjende Latter op.

»Ja, det er ogsaa morsommere at høre det fortalt end selv at opleve det,« sagde han.

»Naa, kør saa med Lammene! Hvorfor er du her igen, og hvor arbejder du? Hvorfor blev du ikke ved Grænsen?« spurgte Viktor.

»Jeg har kun været her i tre Uger og arbejder paa Værkstedet, hvor Dykkerredskaberne bliver gjort i Stand,« fortalte Endrus. »Først prøvede jeg paa at blive Dykker; men jeg kunde ikke holde det ud, skønt jeg da ellers er kraftig nok. Derfor drog jeg igen til Grænsen. Ved at smugle kan man i een Nat tjene mere end ellers i et helt Aar.«

»Ja, men Smugleri er uærligt,« indvendte Viktor.

»Det synes jeg ikke,« mumlede Endrus. »Vi fattige Folk ser ikke paa den Sag som I andre,« vedblev han, »Lysten ligger mig nu engang i Blodet. Jeg har arvet den efter min Far og Bedstefar.«

»Men er du aldrig blevet nappet?« spurgte Viktor.

»Nej, aldrig!«

»Saa har du vel nu Lommen fuld af Sølv og Guld?« sagde Viktor spøgende. »Nu undrer det mig dobbelt, at du er kommet tilbage.«

Den unge Lithauer svarede ikke, og Viktor puffede opmuntrende til ham.

»Naa, vær nu ikke saa tvær, Endrus,« bad han. »Sig mig, hvorfor du ikke blev ved Grænsen? Der ligger naturligvis en eller anden spændende Historie bagved.«

Medens de talte, var det blevet helt mørkt; men Fyrtaarnet kastede et blændende Skær hen over Kysten og ud over det bølgende Hav. Lyset faldt netop paa de to Knøse, og Viktor saa overrasket, at hans Kammerat sad helt sammensunken og havde skjult Aasynet i sine Hænder.

»Endrus, hvad er det med dig?« spurgte Viktor og lagde sin Haand paa hans Skulder.

»Rør mig ikke,« raabte Endrus og rettede sig hurtigt.

»Jeg mener dig det jo saa godt,« ytrede Viktor venlig.

»Ja, det ved jeg; men anede du, hvad jeg har gjort — —« Endrus fuldendte ikke Sætningen, og Viktor tog atter Ordet:

»Jeg skal aldrig sige til en levende Sjæl, hvad du har gjort. Fortæl mig, hvad det er, og let dit Hjerte.«

Endrus kæmpede øjensynlig med sig selv.

»Det, som jeg har gjort,« sagde han endelig sagte, »ønsker jeg af hele mit Hjerte ugjort. Mere kan jeg ikke sige dig — ikke sige til noget Menneske — nej, aldrig!«

Han rejste sig og blev borte i Mørket, inden den anden kunde fremføre et eneste Ord. Viktor sad et Øjeblik stille og grundede — saa gik han hjemad.

Lysene i »Ravbyen« skinnede ham i Møde, og han kunde tydelig skelne Lampen i Faderens Arbejdsværelse.

Han tænkte paa, hvor mange Gange han tidligere havde gaaet samme Vej med Lommerne fulde af Sten og Planter fra sine Udflugter, hvordan han glad kom løbende hjem for at vise sine Forældre Udbyttet af Turen, og hvordan han nu knap turde møde sin Faders venlige Blik.

Aah, *havde* han dog talt helt ud i Gaar! Endrus havde en Hemmelighed at bære paa — var den tungere end hans? Det, syntes Viktor, var umuligt.

ANDET KAPITEL.

Paa Dykkerflaaden.

Klokken var allerede mange, da Viktor vaagnede næste Morgen. Han sprang rask ud af Sen-

gen og skyndte sig i Tøjet. Da han kom ind i Spisestuen, fandt han sin Morgenmad rede; hans Fader stod tidlig op og havde spist for længe siden. Men Direktøren undte gerne Drengen at sove længe den første Feriedag.

Lige da Viktor havde sat sig, hørte han Faderen kalde, og med tungt Hjerte gik han ind i det tilstødende Arbejdsværelse.

Hellvig modtog ham med et:

»Naa, din Syvsover, er du endelig der? Nu har du da for en Gangs Skyld faaet udsovet.«

»Jeg laa saa længe vaagen i Gaar Aftes,« svarede Viktor og slog Øjnene ned for sin Faders Blik.

»Jeg har ogsaa ligget vaagen og tænkt paa det, du fortalte mig i Gaar,« sagde Direktøren alvorlig. »Nu kommer jeg for sidste Gang tilbage til det, og saa taler vi aldrig mere om den Ting. — Du ved, min Dreng, jeg under gerne de unge en uskyl- dig Glæde, men at gøre Gæld for Øl og Vin og Tobak, som kun skader Sundheden, det burde du have Straf for. Dog vil jeg denne Gang slaa det i Glemmebogen, men saa maa du ogsaa for Fremtiden holde dig fra den Slags og fra de daarlige Kammerater. Det er ikke saa svært, som du maa- ske tror. — Se, min Ven, her har du tyve Kroner til at betale Gælden med, og hvad der bliver tilbage, kan du bruge til at gaa i Teatret for og se et eller andet godt Stykke, kun ikke til Øl og Spiritus og den Slags, hører du? Jeg haaber, det hele vil være dig en gavnlige Lære. Og saa er den Sag afgjort, min Dreng!«

Taarerne stod Viktor i Øjnene. Han kastede sig om Halsen paa sin Far og hviskede:

»Aah, Tak, du kære, gode Far, tusind Tak.«

— — Hvorfor havde han dog ikke Mod til at fortælle ham *alt, tilstaa alt?*

»Naa, lad det saa være godt,« sagde Direktøren.

»Sagen er afgjort, har jeg jo sagt dig.«

»Du er saa god ved mig — jeg fortjener det ikke,« stammede Viktor.

»Gaa nu ind og drik din Kaffe, inden den bliver helt kold,« sagde Faderen og gav ham et venligt Puf.

Mens Viktor drak Kaffe, blev han atter i godt Humør. Der var egentlig ingen Mening i at ødelægge Glæden over Gensynet for Faderen. »Ferien er lang,« tænkte den letsindige Dreng, »jeg kan senere fortælle Far Sammenhængen.«

»Har du allerede talt med Frederik Werner?« spurgte Direktøren, som nu kom ind i Stuen.

»Nej, jeg traf hverken ham eller hans Far i Gaar! Jeg har i Sinde at gaa derhen efter Frokost.«

Hellvig tænkte sig om.

»Jeg holder ellers ikke af, at de bliver forstyrrede,« sagde han. »Du ved nok, at den mindste Fejl fra Folkene i Baaden kan koste Dykkerne Livet, men *du* kender jo til Arbejdet.«

»Dykkerne? Er Frederik da bleven Dykker?« udbrød Viktor. »Det vidste jeg ikke af. Det har du ikke skrevet til mig. Han vilde jo saa gerne gaa paa Gymnasiet og studere videre bagefter.«

Direktøren trak paa Skulderen.

»Jeg tænker, han selv indsaa, de ikke havde Raad til det. Vi tager ellers nødig saa unge Mennesker til Dykkere; men han fik Lov til at gaa Dykkerskolen igennem, og nu er han en af vore flinkeste Folk. Han har oven i Købet et Par Gange faaet Præmie.«

»Det er alligevel Synd, Far! Han var saa flittig og saadan et udmærket Hovede. Hvor det er sørgeligt, at alle hans Planer ikke blev til noget.«

»Det lader dog til, at han er meget ivrig i sin nye Virksomhed,« mente Direktøren.

Viktor svarede ikke; men et Øjeblik efter rejste han sig fra Bordet og skød Stolen ind.

»Tak for Mad, Far! Naar jeg maa sejle ud til Frederik, saa gør jeg det med det samme.«

»Ja, gør det, min Dreng!«

Mens Viktor skyndte sig ned til Stranden, spekulerede han stadig paa den overraskende Oplysning, at Frederik Werner var bleven Dykker. Frederik var hans anden gode Barndomsven, og Viktor saa ligefrem op til ham, saa dygtig og flink han altid var.

Da Viktor kom ud af Døren, fik han straks Øje paa den velkendte Dykkerflaade.

Fyrretyve Baade laa for Anker derude, nogle temmelig nær ved Land, andre længere borte. Smaa Joller løb stadig frem og tilbage mellem Baadene og Kysten for at bringe Ravet i Land, og Viktor sprang ned i en, som netop skulde ud igen. Snart skød den af Sted over Bølgerne henimod en af de længst bortliggende Baade.

Frederik Werners Arbejdstid var ikke omme,

da Viktor naaede derud, og han maatte slaa sig til Taals en Stund endnu.

»I Dag kan man se Dykkerne særlig godt,« sagde Opsynsmanden. »Det er sjældent, at Havet er saa klart!«

Viktor lagde sig paa Knæ ved Rælingen og saa ned i Vandet, der havde en dejlig lysegrøn Farve og var saa gennemsynlig som Krystal.

Dybt nede paa Bunden stod en uformelig Skikkelse i sort Gummidragt. Paa Hovedet havde han en Kobberhjelm med »Glasruder« i, og en Metal-tornister bar han paa Ryggen. Om Livet havde han bunden en Sæk til Ravet, og i Haanden holdt han en Hakke til at vende Stenene med. Under disse findes jo tit det kostbare »Havguld« Ravet. Om Livet havde Dykkeren ogsaa Signallinen, hvis anden Ende blev holdt af en Mand i Baaden.

»Hvor det maa være trættende!« udbrød Viktor fuld af Medfølelse.

Han vidste, det var allerede svært nok at bære den tunge Dykkerdragt og tillige, at Dykkeren skal vende Stenene og søge Ravet snart staaende, snart knælende, snart liggende fladt paa Havbunden, for at hver Plet kan blive omhyggelig efterset. Og saa den knappe Tilførsel af Luft gennem Slangen! Viktor snappede efter Vejret alene ved Tanken.

Der gaar altid to Dykkere ned ad Gangen, og nu kom den anden til Syne lidt borte; men man kunde tydelig se, at han ikke var nær saa hurtig i Vendingen, som Frederik Werner.

»Han er vist træt,« forklarede Opsynsmanden, »det var nemlig slet ikke hans Tur. Dykker Møller

Ravdykkeren.

blev daarlig dernede og gav Nødsignal, saa steg *han* der ned i Stedet, skønt hans to Timers Hviletid endnu ikke var omme.«

Møller laa paa en Sæk i Nærheden og saa bleg og lidende ud.

»De kan da umulig lade Møller stige ned igen i Dag,« hviskede Viktor.

Opsynsmanden trak paa Skulderen.

»Hvad skal jeg gøre? Han vil naturligvis selv ned igen for ikke at miste noget af sin Dagløn. Men han holder det ikke ud i Længden.«

Viktor saa medlidende paa den medtagne Dykker. Siden Kammeraten ogsaa var ved Arbejdet, følte Viktor paa en hel anden Maade end før, hvor trist og farefuldt Dykkerlivet var.

— Endelig kom Afløsningen.

Langsomt steg Dykkerne op til Overfladen, og man skyndte sig med at skille dem af med Dykkerdragten.

Frederik havde straks genkendt Viktor og hilste ham med et Blik. Han kunde ikke smile, for han havde endnu Luftslangens Mundstykke klemmt fast mellem Tænderne.

Opsynsmanden vejede hans Ravsæk i Haanden og sagde venlig:

»De vil nok tjene en Præmie igen i Dag, Werner?«

»Det havde jeg ikke noget imod,« svarede Frederik muntert og vendte sig til Viktor, der holdt sig lidt tilbage, saa længe de tjenstlige Sager blev varetaget.

»Velkommen hjem, Viktor,« tog den unge Dykker hjerteligt Ordet. »Hvor det er morsomt at se dig igen.«

»Du maa endelig sige til, hvis du vil sove i din Fritid, for saa vil jeg paa ingen Maade forstyrre dig,« sagde Viktor.

»Nej, Tak, endnu er jeg ikke træt; men en Kop Kaffe og noget Mad maa jeg have. Kom med hen i Forstavnen.«

Man hørte en Plasken, som tilkendegav, at det andet Dykkerpar steg ned i Vandet, derpaa blev alt roligt, kun Luftpumpen arbejdede afmaalt og støt.

Viktor iagttog Vennen, mens denne drak sin Kaffe og spiste en vældig Rundtenom.

Han syntes ikke, at Frederik havde forandret sig en Smule. De blaa Øjne saa lige venlige og trohjertige ud, men en ældre havde maaske opdaget det bestemte Træk ved Munden, som ikke tidligere havde været der.

»Jeg søgte dig allerede i Gaar; men du var ikke hjemme, og først i Dag hørte jeg af min Far, at du er bleven Dykker,« sagde Viktor. »Hvordan er *det* dog gaaet til? Det er mig ufatteligt, at nogen kan synes om det Arbejde, og det siger Far, du gør.«

Den unge Dykker saa sørgmodigt ud over Havet og sukkede dybt.

»Frederik,« raabte Viktor, »du finder da ikke dit Arbejde lige saa skrækkeligt som jeg?«

Frederik vendte sig rolig imod ham:

»Men Viktor, bliv dog ikke saa ophidset. Det lader sig nu engang ikke ændre, og jeg kan maaske nok vænne mig til det med Tiden.«

»Naa, saadan er det fat,« mumlede Viktor.

»Nu skal du høre, hvordan det gik til. Du ved

jo nok, hvor mange Planer jeg havde, og der var maaske ogsaa blevet noget af dem, hvis min Fader ikke havde mistet de Par Tusind Kroner, han havde sparet sammen. De stod i Forretningen hos min Onkel i Königsberg, men han gik fallit, og Fars Penge gik ogsaa i Løbet. Vi er syv Børn hjemme, ved du, og saa kan du nok tænke dig til Resten. Der hjalp ingen kære Mor. Jeg maatte finde en Stilling, hvorved jeg hurtig kunde tjene noget, og som ikke kostede ret meget at blive uddannet til. Jeg bor nu hjemme, det er billigere, end om jeg boede et fremmed Sted, og skønt jeg kun er seksten Aar, tjener jeg dog allerede ikke saa lidt.«

Alt dette sagde han stiltørdigt og ligefrem; men Viktor mærkede godt, hvor stor Umag det kostede ham at tale saa roligt om sit fejlslagne Haab.

»Det glæder mig, at man tror, jeg synes om Arbejdet,« blev Frederik ved. »Jeg vilde for alt i Verden ikke have, at Far skulde vide, hvor stor Overvindelse det koster mig at trække i Dykkerdragten. Og saa er der eet endnu,« fortsatte han, »du aner ikke, hvor pinligt det er at blive undersøgt, hver Gang vi gaar fra Borde. Opsynet skal passe paa, at vi ikke stikker noget af Ravet i Lommen.«

Han tav, mens Blodet skød op i hans Kinder.

»Aah, Frederik, *det* kan jeg da fri dig for!« udbrød Viktor glad. »Naar jeg kun siger det til Far, slipper du straks for Undersøgelsen.«

»Nej, paa ingen mulig Maade,« imødegik Frederik. »Jeg vil ikke have noget forud for mine

Kammerater. Og du maa love mig aldrig at fortælle nogen det, jeg her har sagt dig. Det maa du love mig!«

»Frederik, du er det prægtigste Menneske, jeg kender,« udbrød Viktor og greb hans Haand.

»Aah, lad være. Men fortæl mig nu, hvordan det er gaaet dig.«

Viktor havde ikke meget at fortælle, han vilde for ingen Pris lade Frederik høre noget om sine Dumheder i Berlin.

Lidt efter lagde Frederik sig til at sove, og Viktor satte sig ved Siden af ham og kiggede i Avisen, som han havde stukket i Lommen, da han gik hjemme fra. Til sidst blev han ogsaa søvnig og begyndte at nikke, indtil han med eet skræmmedes ved Raabet:

»Werner! Det er Deres Tur!«

Mandskabet stod rede med Dykkerdragten, og Frederik for i Vejret med et Ryk.

»Farvel, Viktor, paa Gensyn!«

Kort efter forsvandt han atter i Dybet.

TREDIE KAPITEL.

Skib i Nød.

»Tut — Tut — Tut!«

Viktor sad ved Bordet og skrev paa et Brev til sin Kammerat Henrik i Berlin. Nu sprang han op og lyttede.

»Tut — Tut — Tut,« lød det atter.

Han løb til Vinduet og kiggede ud. Det var næsten mørkt, og Stormen jagede store Skymasser hen over Himmelen. Men Luften var høj og klar, saa det kunde ikke være noget Taagesignal.

»Det var da underligt,« tænkte Viktor og satte sig ned igen.

Man hørte Brændingens Brusen i det fjerne. Det stormede allerede paa tredie Dag, og Dykkerne holdt ufrivillig Ferie. Folk, der ikke var nødt til at gaa ud, blev helst inden Døre; thi Ravbyen laa paa et udsat Sted, og naar Stormen fik Tag i en, kunde man næppe staa paa Benene.

»Tut — Tut — Tut,« lød det paany.

»Det er dog til at blive gal af at høre paa,« tænkte Viktor, som i Forvejen var gnaven over at skulle skrive til Henrik.

Men med eet slog den Tanke ned i ham.

»Mon det skulde være et Skib, der er ved at strande, som giver Nødsignal? Det var vel værd at undersøge.«

Han skyndte sig ned i Faderens Arbejds-værelse.

»Far, Far, hører du, hvor de tuder? Er det et Skib i Nød?«

Direktør Hellwig havde allerede Overfrakken paa og tog nu sin Hat.

»Tag Jakken paa, Viktor, saa gaar vi ned og ser, hvad der er paa Færde.«

Stormen havde nær revet baade Direktøren og Viktor omkuld; men de stred sig imod Vinden og naaede endelig Trappen, der førte ned til Strandbredden.

Næsten alle Mændene fra Ravbyen var samlet dernede.

»Er det en Stranding?« spurgte Direktøren og holdt Kikkerten for Øjet.

»Der er en Skonnert i Havsnød ude ved Revet,« svarede en af Folkene.

»Det lader til, den har faaet en Læk. Mandskabet arbejder ved Pumperne,« ytrede Direktøren.

»Den kommer næppe over Revet,« mente Strandvagten.

Tolv Mænd i vandtætte Olietrøjer og Sydvest skød nu en stor Fiskerbaad ned imod Vandet. Der var ingen Redningsbaad i Ravbyen, og inden Baaden fra den nærmeste Redningsstation kom, vilde Skibet derude forlængst være slaaet i Kvag af de mægtige Bølger. Det gjaldt altsaa om at faa en almindelig Baad derud, ellers vilde Mandskabet være redningsløst fortabt.

Alle trængte sig om Baaden; enhver var rede til at vove Livet for at frelse de skibbrudne.

Viktor banede sig Vej hen til Frederik Werner, der stod tæt ved Baaden.

»Skal du med, Frederik? Det vil jeg ogsaa,« raabte Viktor.

»Snak, Dreng, du bliver her, ligesom jeg selv,« bød hans Fader.

»Jeg skal heller ikke med nu,« imødegik Frederik. »Far vil ikke have, at vi begge tager ud paa een Gang — for Mors og mine Søskenes Skyld, fatter du. Ellers tog jeg selvfølgelig med. Jeg har jo før været ude at bjerge Folk i Nød.«

Fyrtaarnet sendte et blændende Lysskær ud

over Havet, i det samme brød Maanen gennem de splittede Skyer, og man kunde med blotte Øjne tydelig se den strandede Skonnert. Snart blev den hævet højt op af Bølgerne, snart sank den saa dybt ned i en Bølgedal, at man kun øjnede Masterne. Nærmere og nærmere drev Skibet til det farefulde Rev — stødte det paa Grund, vilde det snart være knust af Bølgerne.

Nogle Minutter gik.

Saa høstes der trods Vindens Susen et gennemtrængende Skrig ude fra Skibet.

Det stod paa Revet.

»Klar! Stød fra — i Guds Navn,« raabte Fiskernes Fører.

Og Baaden stak i Søen.

Der fulgte en ængstelig Ventetid for Folkene paa Strandbredden.

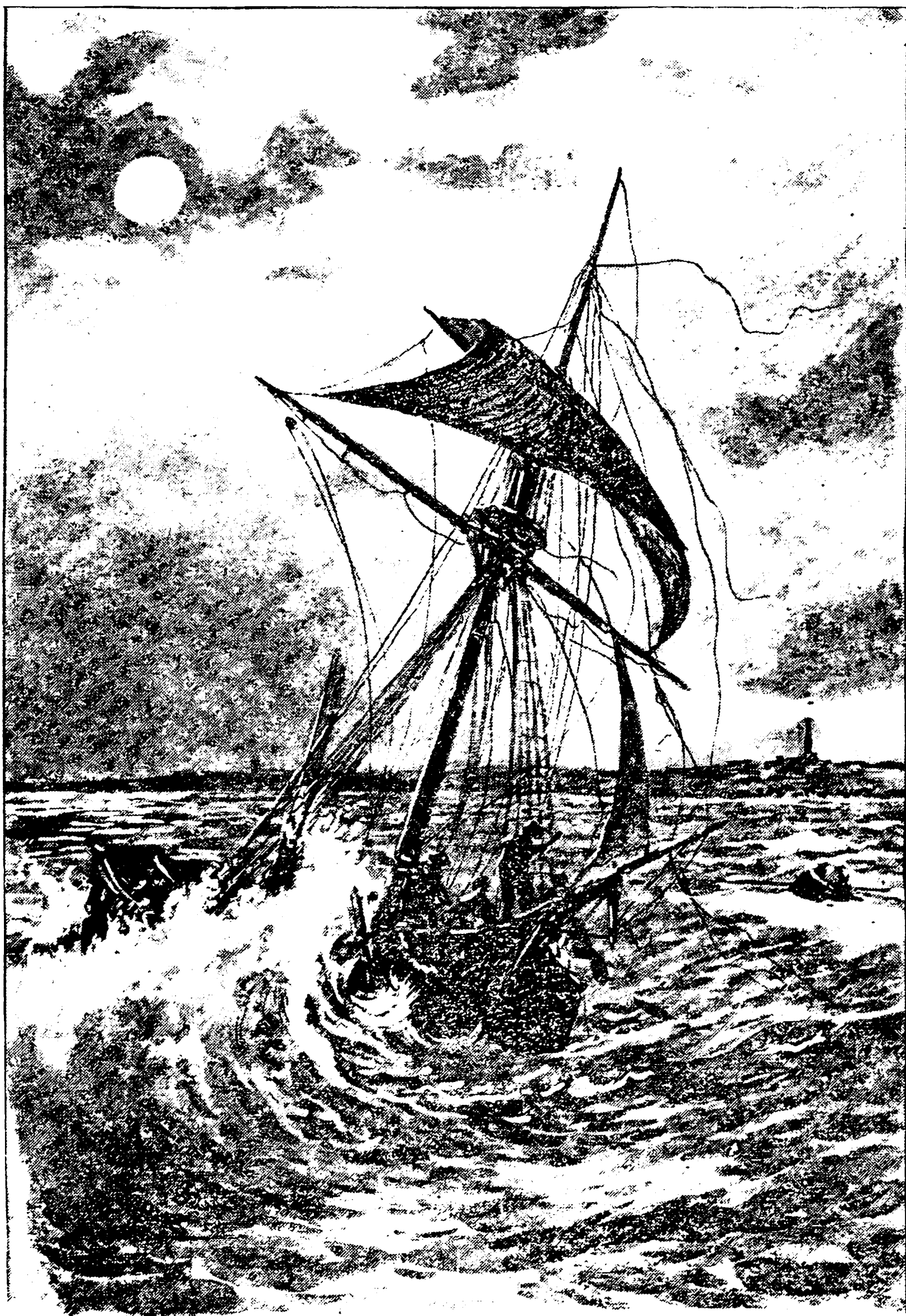
Skonnerten holdt sig endnu, og Bølgerne slog stadig over den. Ladningen blev lidt efter lidt skyllet over Bord og drev imod Land.

Pludselig faldt det Viktor ind, at han slet ikke havde set Endrus Stakulis ved Stranden; han var maaske i Baaden derude. Den dristige Smugler var nok den første til at vove Liv og Lemmer ved den farefulde Færd.

Paa Strandbredden kunde man ikke mere øjne Baaden. Viktor og Frederik løb derfor hurtigt op ad Trappen for at holde Udkig fra Klitten. Men næppe havde de naaet Toppen, før de brød ud i et Jubelraab.

»De er allerede paa Tilbagevejen, Gud være lovet!«

Den frelsende Baad naaede uskadt tilbage til Strandbredden, hvor Fiskere og Dykkere kappedes om at modtage den. Men Viktor lagde Mærke til, at Endrus ikke var mellem Redningsmandskabet.

»Hvordan gaar det?« —

»Er alle frelste?«

»Er der flere derude?« raabte man i Munden paa hverandre.

I Baaden laa seks blege, udmattede Mænd, som hurtig blev hjulpede i Land.

»Det er Russere,« ytrede Werner, Frederiks Fader, der som mange af Folkene i Lithauen kunde lidt russisk. »De fleste forstaar ikke vort Sprog.«

»Saa forstaar de nok dette hersens,« sagde en Arbejder fra Ravværket og rakte en Snapseflaske til en af Russerne.

Matrosen drak hastigt og lod Flasken gaa videre til Kammeraterne, derpaa faldt han den overraskede Arbejder om Halsen og kyssede ham paa begge Kinder.

Fiskerne fortalte nu, at Kaptajnen og to Matroser var skyllet over Bord, inden Baaden naaede Skibet, men Kaptajnens tolvaarige Søn var endnu derude.

Han var saa fortvivlet over sin Faders Død, at han ikke paa nogen Maade vilde ned i Baaden. Den var lige ved at kæntre, og man maatte støde fra uden at kunne faa Drengen med.

En dyb Tavshed fulgte paa denne Meddelelse.

Altsaa var der endnu et Menneske tilbage paa Vraget! Skulde man atter sætte ti Menneskeliv paa Spil — denne Gang kun for en Drengs Skyld?

Ingen meldte sig til et nyt Forsøg.

Da lød Frederik Werners Røst:

»Jeg har en lille Bror paa samme Alder som Drengen derude. Jeg vil vove Farten.«

»Amen,« sagde hans Fader. »Hvem gaar med, Kammerater? Men det haster.«

Strandvagten, der var en gammel Mand og allerede havde været med til mange Strandinger, udbød:

»Spørg ikke: Hvem gaar med? Men hellere: Hvem bliver tilbage?«

Hans Ord fængede. I et Nu var de ti Mand rede, og Baaden gled atter gennem Brændingen. Folkene kæmpede sig tappert frem, og man nærmede sig allerede Vraget; men ingen kunde faa Øje paa den ulykkelige Dreng.

Havde man vovet Færden til ingen Nytte? —

Skibet laa indeklemmt mellem nogle store Sten paa Revet og var allerede halvt sunket. Det truede hvert Øjeblik med at skilles ad; men Frederik vilde ikke vende tilbage uden at kende Drengens Skæbne.

Tovet, som Mandskabet var gledet ned ad, hang der endnu; men først efter flere forgæves Forsøg lykkedes det Frederik at faa fat i det og klatre om Bord. Han opdagede et svagt Lysskær henne i Bagstavnen og styrede sine Skridt derhen.

Lyset viste sig at komme fra Kahytten, og Frederik saa en Dreng sidde dernede og stirre alvorligt paa et Krucifiks, som han holdt i Haanden.

Den ene Arm havde han slynget om Halsen paa en sort Pudelhund, og med sine trofaste Øjne

vogtede Dyret stadig paa sin unge Herres blege Aasyn.

Hurtig sprang Frederik ned i Kahytten og tog et kraftigt Tag i Drengen, der ræd for i Vejret.

Den unge Dykker havde fra Barndommen af hørt de forskellige Grænsesprog og talte nogenlunde flydende russisk.

»Jeg kommer for at hente dig, Kammerat,« tog han Ordet, »men skynd dig, hvert Minut er kostbart. Gud ske Lov, at vi kom i rette Tid.«

Drengens Øjne funkledede, og han søgte at gøre sig fri for Frederiks Favntag.

»Min Far er borte! Jeg vil ikke leve uden ham,« raabte han.

»Du har ikke Lov til at røve dig selv Livet! Tænk paa din Mor og dine Søskende!«

»Jeg havde ingen, slet ingen tilbage i hele Verden uden Far, og nu er han ogsaa borte,« hulkede Drengen. Men pludselig rev han sig løs og raabte ude af sig selv:

»Gaa, og lad mig i Fred!«

Frederik saa medlidende paa den ophidsede Knøs.

»Du gør Uret ikke alene mod dig selv, men ogsaa mod de Mennesker, som vil frelse dig,« sagde han alvorlig. »Korset har du i Haanden, og du haaber paa Guds Barmhjertighed; men tør du træde for hans Aasyn, naar du har ti Mennekeliv paa din Samvittighed? Ti Mennesker er sejlet ud for at redde dig. De maa alle dø, hvis du tøver længere.«

Mens Frederik talte, vandrede Drengens Øjne

sky frem og tilbage mellem ham og Krucifikset, saa skjulte han fortvivlet Aasynet i sine Hænder.

Frederik lagde sin Arm om hans Skulder og sagde mildt:

»Hjemme har jeg en Bror paa Alder med dig, og det var ham, jeg tænkte paa, da jeg sejlede herud. Kom saa.«

Han vilde trække Drengen med sig, men denne bøjede sig over Pudelen:

»Pluto skal med, ellers gaar jeg ikke,« udbrød han heftigt.

»Selvfølgelig skal Pluto med,« svarede Frederik, hvorpaa Drengen lod sig føre af Sted.

Det var den højeste Tid.

Næppe var Baaden kommen lidt bort fra Skibet, før Skonnerten med et tordenlignende Brag faldt fra hinanden og blev slugt af Bølgerne.

FJERDE KAPITEL.

Fristelse og Fald.

De skibbrudne havde faaet Ophold i Værts-
huset, og Direktør Hellwig bragte selv Klæder,
Linned og nogle Penge over til de ulykkelige
Mennesker.

Hos Direktørens gik man snart til Ro. Viktor hørte sin Faders dybe Aandedrag fra det andet Værelse, han sov aabenbart allerede; men Knøsen tøvede med at klæde sig af. Han var endnu helt ophidset efter Spændingen og slet ikke træt.

Et Øjeblik stod han uvis.

Natten var ikke mørk, og det var temmelig varmt. Hans Fader vilde saamænd ikke have noget imod, at han gik lidt ned ved Stranden igen; men Hoveddøren var laaset, saa han maatte springe ud af et Vindue.

I Ravbyen var alt tyst og stille. Det var næsten ufatteligt, at det var det selvsamme Sted, hvor der for en Time siden herskede saa stærkt Røre.

Ogsaa Stranden var helt øde; men Maanen skinnede klart, og Viktor gik rask fremad langs det brusende Hav. Uden at han tænkte over det, var han naaet et godt Stykke forbi Kløften. Han vilde vende om, men fik i det samme Øje paa noget mørkt, som laa et lille Stykke borte. Maanen gik netop bag en Sky, saa han kunde ikke tydelig se, hvad det var.

»Sikken en tyk Bunke Tang,« tænkte han. »Jeg maa nok herved i Morgen og se, om der skulde være Rav i den.«

Men nu brød Maanen atter frem af Skyen, og det gav et Sæt i Drengen. Han opdagede nemlig, at det var et Menneske, som laa paa Strandbredden, rimeligvis en af Russerne, der var skyllet op af Bølgerne.

»Jeg maa løbe efter Hjælp!« tænkte han, men gik i det samme et Par Skridt nærmere.

Nu saa han tydelig den skibbrudne. Han maatte være død, for han var helt bleg og laa urørlig med lukkede Øjne; men ved hans Side funkede der noget, som fik Viktors Hjerte til at banke, saa han maatte staa stille. Ved Bæltet

havde Manden haft en stor Lædertaske; men Remmen var sprungen, og Indholdet laa strøet omkring paa Sandet. Og Indholdet var — lutter Guldstykker!

Der laa de i Maaneskinnet, glimrende, glinsende — fristende!

Hvor meget var der vel? Det var store Mønter — de gjaldt nok 20 Kroner Stykket.

Om han tog et? — Nej, *tre!*

Tre Guldstykker var 60 Kroner — 20 Kroner havde han jo selv — saa kunde han betale Gælden — kvit og frit — og aldrig, nej aldrig mere skulde han drikke og ryge og gøre Gæld! —

Men det vilde være Tyveri! — — —

Viktor stod stille og knugede Hænderne i Lommen for ikke at gribe til.

Hvad var dog dette? Nej, nej — hvor kunde de Tanker falde ham ind?

Han vendte sig og løb et Par Skridt. Saa stod han atter stille.

Hvad gjorde det, om han tog de tre Guldstykker?

Ingen i Verden vilde savne dem.

Atter saa han paa Guldet, det funklende, glimrende Guld! Han kastede et spejdende Blik omkring sig. Havet brølede og bruste; men der var ikke en levende Sjæl at opdage.

Endnu nogle Sekunder tøvede han, saa bøjede han sig ned — — *de tre Guldstykker var i hans Haand!* — Han vilde løbe tilbage; men i det samme naaede et Raab hans Øren.

Et Raab? Havde nogen set ham? Ja — der kom et Menneske løbende.

Det svimlede for Drengen. Han vaklede et Par Skridt frem og tumlede omkuld i Sandet.

Et Øjeblik efter havde hans Forfølger naaet ham og drejede ham om paa Ryggen for at se hans Aasyn.

Viktor klemte Øjnene til; men den anden slap Taget, og han hørte en velkendt Røst:

»*Viktor Hellwig! Det havde jeg ikke ventet!*«

Viktor aabnede Øjnene og saa Endrus staa for sig.

»Naa, saadan en fin ung Herre kan altsaa ogsaa være langfingret!« udbrød Smugleren spottende.

Viktor brast i en voldsom Hulken.

»Aah, min Gud! hvad har jeg gjort? Hvordan kunde jeg gøre det! Jeg maa have været helt fra mig selv,« raabte han fortvivlet.

»Saa? Ja, det er nemt sagt bagefter.«

»Jeg er ingen Tyv! Jeg vil ikke være nogen Tyv! Der, Endrus, læg dem tilbage. Jeg selv kan ikke. Læg dem ved Siden af de andre Penge. Aah, Endrus, gør det,« bad han og trykkede den anden Guldstykkerne i Haanden.

»Ja, vel vil jeg det. Og jeg vil heller ikke lade mig forstyrre i mit Foretagende, nu da jeg ved, du er en lige saa stor Slyngel som en anden en,« svarede Endrus.

»Eller snarere en større,« blev han ved, »for du er ikke fattig, som vi, der mange Gange ikke ved, hvor vi skal skaffe det tørre Brød fra.«

»Endrus, hvad vil du gøre?« raabte Viktor og klamrede sig til ham.

Endrus gjorde sig fri for ham og sagde:

»Det kan du gerne faa Lov til at se paa. Jeg

Ravdykkeren.

er lige glad, for hvis du angiver mig, saa siger jeg, at *du* var den første til at stjæle.»

Han gik rolig hen og samlede Guldets op.

»Saa, nu er det forbi,« sagde han og puttede det i Lommen.

Viktor vendte sig bort.

»Har du taget alle Pengene?« stammede han.

»Nej, saa tosset er jeg da heller ikke. Jeg lod noget ligge. Det vilde være alt for mistænkeligt, hvis man slet ingen Penge fandt. — Vil du saa have dine tre Guldmønter — hvad? Jeg har nok foruden dem,« blev han haanlig ved.

»Nej, nej, jeg gør det ikke, jeg rører dem ikke. Aah, Endrus, Endrus, lad være at tage dem. Det er skrækkeligt!«

»Du er en Nar,« mente Endrus.

»Der kommer nogen. Af Sted!« føjede han hviskende til. »De har Lygte med, men har vist ikke set os endnu. Skynd dig.«

De to Drengene klavrede forsigtig op ad Klitten, skjulte af Buske og Marehalm.

»Saa, se nu at komme hjem,« bød Endrus. »Ingen maa vide, at du har været borte og ved Stranden; men hvis man skulde faa Mistanke til mig, saa har du ikke set mig og ved ikke noget, — forstaar du? Kun et eneste Ord, som kan lede Mistanken hen paa mig, saa taler *jeg* ogsaa, det siger jeg dig.« Han slap Viktors Haand og brast i en haanlig Latter.

»Verden er dog mere lumpen, end jeg troede! Da vi nylig sad her oppe sammen, og du lagde Armen omkring mig, var jeg lige ved at være rørt

over, at du vilde snakke venligt til mig, og saa er min fine Ven ikke et Haar bedre end jeg. — God Nat!« — — —

Viktor vidste ikke, hvordan han kom hjem. Han gik som en Søvnægner og krøb mekanisk ind ad Vinduet. Fuldt paaklædt kastede han sig paa Sengen, borede Hovedet ned i Puderne, for at hans Fader ikke skulde høre ham, og hulkede og hulkede, til han aldeles udmattet faldt i en tung Søvn.

— — —

Den russiske Kaptajns Søn, Wladislaw Demikoff, havde imidlertid fundet Husly hos sin unge Redningsmand. Frederik havde bedt sine Forældre om, at Drengen og Pluto maatte komme hjem til dem, og de venlige Folk opfyldte gerne Sønnens Ønske.

Werners Hus var temmelig rummeligt. Der var for et Par Aar siden bygget en Stue til, og man tjente en god Skilling i Ferien ved at leje den ud til Sommergæster. Ved Østersøens Kyster deles Lejemaalet gerne i to Sæsoner — den ene i Juni, den anden i August; men nu i Efteraaret var Stuen ledig, og den skibbrudne Dreng fik derfor det tomme Gæsteværelse.

Fru Werner fik nu travlt med at hæge om den stakkels, fremmede Dreng, hvis sorgfulde Udseende straks vakte hendes Medfølelse, og kort Tid efter at han var puttet i Seng og havde faaet noget Smørrebrød og en Kop varm Te, sov han ind.

Den tro Pluto fik ogsaa baade Klap og Mad, og da den havde spist, lagde den sig foran Sengen

med Snuden paa Forpoterne og Øjnene stift heftede paa sin unge Herre. — —

Et Par Timer var alt roligt.

Da vaagnede Wladislaw ved, at Pluto gøede højt og slikkede hans Haand. Han rejste sig op i Sengen.

Dyret løb ivrig hen til den halvaabne Stuedør og gøede atter. Derefter kom den tilbage til Sengen, satte sig paa Halen og puffede til sin unge Herres Haand med den kolde Snude.

»Hvad vil du, Pluto?« spurgte Wladislaw.

Fra Stuen ved Siden af trængte et svagt Lys-skær ind til Drengen, og han saa, at Frederiks Seng var tom. Mon det var Morgen, siden hans Redningsmand allerede var oppe?

Hvorfor hviskede de ude i Forstuen? Og hvad gik der af Pluto?

Der lød tunge Trin, som om nogen kom bærende med noget svært. Med et Sæt sprang Drengen ud af Sengen og løb paa bare Ben hen til Døren. I Stuen stod Fru Werner med en Lampe i Haanden og lyste for nogle Mænd, som kom bærende med et Menneske, mens Pluto sprang omkring og gøede, som var den ude af sig selv.

Da gik Sandheden op for Wladislaw.

»Far, Far,« raabte han hjerteskræende. »I har fundet ham ved Strandbredden?«

»Ja, min Dreng, det er *ham*,« sagde den gamle Werner, »men tys, du skal ikke græde — —«

»Nej, Wladislaw!« raabte Frederik glædestraalende. »Han er ikke død. *Han lever!* Og det er mig, der har fundet ham.«

FEMTE KAPITEL.

Skyldig?

»Men Dreng dog, hvordan er det, du ser ud?« spurgte Direktør Hellwig ræd, da han næste Morgen opdagede Sønnen, som stille var kommet ind i Stuen.

Viktor var ogsaa helt sløj, bleg i Aasynet og med sorte Ringe under Øjnene.

»Jeg har Hovedpine og kan vist ikke spise noget,« svarede Drengen sky. »Ellers er der ingen Ting i Vejen.«

»Du bliver da vel ikke syg for mig?« spurgte Faderen ængstelig. »Gaa hellere i Seng. Du har jo Feber og ser forfærdelig daarlig ud.«

»Aah nej, jeg vil saa nødig i Seng. Det gaar nok over,« forsikrede Viktor. »Nu skal jeg drikke min Te.«

»Du har ikke kunnet taale Ophidselsen i Gaar,« blev hans Fader ved. »Men jeg har en glædelig Nyhed at fortælle dig. Den russiske Kaptajn er fundet i Nat af din Ven, Frederik Werner, og tænk, hvor mærkeligt, Kaptajnen levede endnu. Han var afmægtig af Udmattelse; men Doktoren siger, der er ingen Fare paa Færde, og i Morgen vil han være helt rask igen. — Viktor, hvad er det?« afbrød Hellwig sig selv og sprang op.

Viktor havde tabt sin Teske, som klirrende faldt ned paa Tallerkenen. Ligbleg stirrede han frem for sig, saa faldt han pludselig sammen.

Trods Drengens Modstand bar hans Fader ham oven paa og lagde ham i Seng.

»Saa, min Dreng, nu bliver du rolig liggende, til jeg kommer igen, hører du?« sagde han. »Jeg løber kun over til Doktoren.«

»Aah, Far, Far, gaa ikke fra mig — jeg tør ikke være alene,« raabte Viktor.

»Nu kommer Lise herop til dig, du skal naturligvis ikke ligge alene, Barn,« sagde Faderen trøstende.

Men da Direktøren bøjede sig over ham og tog hans Haand, stødte Viktor ham tilbage:

»Nej, nej, gaa! — Vær ikke saa god ved mig, rør mig ikke!«

Den ulykkelige Dreng troede, han skulde miste sin Forstand ved Tanken om Nattens Hændelser.

Lidt efter vendte Direktøren tilbage med Lægen.

Viktor var stadig lige ophidset, og den venlige Pige Lise forsøgte forgæves at berolige ham.

»Det er et Nervetilfælde som Følge af Spændingen,« mente Doktoren. »Lad ham ligge i Ro, sove saa meget som muligt og giv ham dette Pulver.«

Direktøren fulgte med Doktoren ud, da hans Nærværelse øjensynlig ophidsede Drengen.

Saadan vilde Viktor ogsaa helst have det. Han gyste for, at der skulde komme nogen i Nærheden, som kunde høre, hvis han talte i Søvn eller i Febervildelse. Aah, bare han ikke blev syg, saa han ikke mere vidste, hvad han sagde. — —

Med tungt Hjerte sad Direktør Hellvig næste Dag i sit Arbejdsværelse. Han var ræd for sin Søns Tilstand, og fremfor alt var han rystet over den øjensynlige Angst, Viktor nærede for ham.

Grunden var vel nok Historien i Berlin.

Mon han havde baaret sig rigtig ad over for Drengen? Han havde dog talt saa kærligt og roligt, syntes han.

Det bankede paa Døren, og Lise traadte ind for at spørge, om Politibetjenten kunde komme til at tale med Direktøren.

Hellvig blev meget forbavset. Han havde aldrig haft Brug for Politiets Hjælp over for nogen af sine Arbejdere. Der maatte være en særlig Grund til Betjentens Komme.

»God Morgen, Martens! Jeg haaber da, det ikke er noget slemt, som bringer Dem til mig,« tog Hellvig Ordet, da Politimanden traadte ind i Stuen.

»Ikke noget slemt med Hensyn til Direktøren. Undskyld, at jeg forstyrrer; men jeg vilde bede, om Direktøren vil være Tolk mellem mig og den russiske Kaptajn.«

»Saa gerne, hvis jeg bare kunde bedre russisk. Var min Søn rask, kunde han have hjulpet. Han taler temmelig flydende,« svarede Hellvig.

»Men Direktøren taler jo Fransk, og det gør Kaptajn Demikoff sikkert ogsaa,« blev Martens ved.

»Ved De da ikke, at Werner og hans Søn, som Kaptajnen bor hos, begge taler godt russisk?«

»Jo vel — men det er saa sin egen Sag. Jeg har faaet en Klage sendt, og det gælder om at tale med Kaptajnen uden nogen af Werners som Mellemænd.«

»En Klage?« gentog Hellvig overrasket.

»Ja, Hr. Direktør, i Morges fik jeg dette Brev undertegnet af den russiske Kaptajn.«

»En Klage over, at han er bleven bestjaalet, mens han laa afmægtig paa Strandbredden,« sagde Direktøren, idet han hurtig læste Brevet igennem. »Hundrede Rubler — to Hundrede Kroner i Guld og henimod fyrretyve Kroner i Sølv. — Og derfor vil De naturligvis gerne selv tale med ham.«

»Forstaar sig — uden Werners Hjælp,« genmælede Politibetjenten.

Hellvig studsede.

»Hvad mener De med *det*?«

Martens trak paa Skulderen.

»Jeg mener kun — naar man overvejer alt, er det højst rimeligt, at en af dem eller maaské begge er indviklet i Sagen. Det hedder sig jo, at det var den unge Werner, som fandt Kaptajnen paa Strandbredden.«

»Paa Frederik Werners Ærlighed vil jeg aflægge Ed,« imødegik Direktøren heftig. »Nej, Martens, der gaar De sikkert galt i Byen.«

»Sagen er da i hvert Fald vigtig nok til at følges,« mente Martens.

»Jeg gaar straks med Dem,« udbrød Direktøren.

Han syntes, han maatte gøre alt for hurtigst mulig at fjerne Mistanken fra Viktors Ven.

— Hverken Frederik eller hans Fader var hjemme, da de naaede derved; men Direktøren sendte straks Bud ud paa Dykkerflaaden, at Frederik skulde afløses.

Imidlertid fremførte Demikoff sin Klage.

Han fortalte: »Allerede inden Skibet stødte paa Revet, blev jeg og to Matroser skyllet over Bord af en vældig Styrtesø. Jeg saa ingen af dem mere,

men jeg selv kom derimod snart op igen, og det lykkedes mig at faa fat i en Planke fra Ladningen, som allerede delvis var gaaet over Bord. Saadan flød jeg om, indtil jeg endelig blev slynget op paa Land af en stor Bølge. Da samlede jeg mine sidste Kræfter og krøb lidt højere op paa Bredden, for ikke at blive skyllet væk igen. Længe laa jeg i en Døs. Saa huskede jeg med eet paa min Taske, som jeg havde spændt om mig, da jeg saa, Skibet var fortabt. Jeg greb efter den og vilde aabne den, men jeg kan ikke huske, om det lykkedes mig. Jeg maa være daanet i det samme. Da jeg vaagnede igen, var det her i Huset under Lægens Hænder, og her fandt jeg min bedste Skat — min Søn, som var bleven frelst af disse brave Mennesker.«

»Og Deres Pengetaske, hvor er den?« spurgte Martens.

»Hr. Werner har hængt den til Tørring. Han tog Skibspapirerne og den lille Rest Penge ud og lagde dem i sin Skuffe,« svarede Kaptajnen.

Baade Direktøren og Martens følte, at han ikke nærede den ringeste Grad af Mistro til Werners, og Martens fandt det derfor bedst ikke at gaa nærmere ind paa det kildne Spørgsmaal. Han nøjedes med at fortælle Kaptajnen, at der allerede var indløbet Melding fra Nabosognet om Vraggodset. Til Slut spurgte han, hvem der havde skrevet Klagen.

»Det har den unge Werner,« svarede Kaptajnen.

Endelig kom Frederik selv, og med ham hans uadskillige Venner i hans Fritid: Wladislaw og Pluto.

Frederik hilste ærbødig paa Direktøren og Martens, og da de bad ham fortælle hin Nats Hændelser, var han straks villig.

»Jeg kan ikke nøjagtig sige, hvad Klokken var, da jeg fandt Kaptajnen,« tog han Ordet. »Den var vel over ti, da jeg gik hjemme fra, og jeg gik langsomt, saa det har nok taget en Timestid.«

»Hvordan gik det til, at De var ved Stranden saa sent?« indskød Martens.

»Det var min Hensigt at søge efter de skibbrudne, og derfor tog jeg en Lygte med,« svarede Frederik ligefrem.

»Og Deres Familie vidste ikke, hvad De havde for.«

»Nej, de sov allesammen; Far var meget træt efter Arbejdet ved Stranden. Derfor fortalte jeg det ikke til nogen, ikke engang til ham.«

»Hm,« Politibetjenten rømmede sig. »Fortæl nu, hvordan De fandt Kaptajnen.«

Frederik svarede kort og klart. Da han var stødt paa den urørlige Skikkelse, troede han først, det var en død. Men saa faldt det ham ind, at den skibbrudne laa højere oppe paa Strandbredden, end Bølgerne kunde have skyllet ham. Han maatte altsaa have været levende endnu, da han naaede Bredden. Frederik var da knælet ned, og havde aabnet hans Vams og lyttet til hans Hjerte.

»Tog De ikke Kaptajnens Pengetaske af?« spurgte Martens. Frederik tænkte sig om.

»Jo, naturligvis, den først og fremmest, ellers havde jeg jo ikke kunnet lukke Trøjen og Vesten op.«

»Var den da aaben eller lukket,« fortsatte Politibetjenten sit Forhør.

»Tasken? Det husker jeg ikke,« svarede Knøsen. »Men da jeg saa mig om bagefter, opdagede jeg, at den var aaben, og at der laa nogle Pengestykker i Sandet. Jeg blev ræd, for jeg troede, den var gaaet op for mig, og Pengene var trillet ud. Saa skrabede jeg sammen, hvad der var, og lagde det i Tasken, og bagefter, da jeg havde hentet Hjælp, og Kaptajnen blev løftet op, lyste jeg endnu engang rundt paa Stedet. Men jeg fandt ikke mere.«

»Lagde De Mærke til, om der var Fodspor i Sandet?« spurgte Martens.

»Nej, det gav jeg ikke Agt paa. Der gaar altid saa mange ved Stranden, saa det tænkte jeg ikke over. Dengang vidste jeg jo heller ikke, at der var stjaalet fra Kaptajnen.«

»Kan jeg komme til at tale med de Folk, som hjalp at bære Kaptajnen?« lød Betjentens næste Spørgsmaal.

»Jeg saa lige en af dem,« svarede Frederik, »han er Karl ovre i Værtshuset.«

I Løbet af et Par Minutter kom Manden til Stede. Politibetjenten spurgte ham om alt muligt, hvilket undrede Frederik, da han ikke syntes, det havde noget med Tyveriet at gøre. Men han studerede, da Martens spurgte:

»Hvordan saa Werner ud, da han kom for at hente Dem?«

Karlen spilede Øjnene op og svarede ikke. Han fattede slet ikke Meningen.

»Naa,« blev Martens ved. »Kan De ikke svare? Hvad lavede Werner for et Ansigt?«

Frederik blegkede og saa forfærdet over paa Direktøren. Denne undgik at møde hans Blik og rettede et ligegyldigt Spørgsmaal til Kaptajnen.

»Naa, hvad lavede han for et Ansigt?« gentog Martens.

»Ja, naar jeg endelig skal sige det. Hjemme har jeg en lille Dreng; naar han om Julen kommer ind til Juletræet, straalere hele hans Aasyn af Glæde. Paa ham tænkte jeg, da jeg saa Werner,« lød Karlens Svar.

»Det er godt, nu kan De gaa.«

Martens lod endvidere Frederik nævne Navnene paa de andre Folk, der havde hjulpet at bære Kaptajnen, og skrev dem op. Derpaa rettede han endnu nogle Spørgsmaal til Ynglingen, som svarede kort og knapt.

Martens mærkede, at han havde mistet sin Frimodighed, og et talende Smil fløj over Politimandens Aasyn.

Frederik lagde Mærke til Smilet. Han for sammen og blegkede igen.

Da slog Martens sit store Slag.

Han vendte sig til Direktøren, idet han dog stadig holdt Øje med Frederik.

»Hr. Direktør, vil De spørge Kaptajnen, om der har været noget paafaldende ved Werners Adfærd? Om han har lagt Mærke til noget mistænkeligt?«

En flammende Rødme afløste Frederiks Blegthed; men intet Udraab, ingen Lyd kom over hans Læber. Hans Øjne hang i Spænding ved Kap-

tajnens Mund, da Direktøren modvillig oversatte Spørgsmaalet.

Men neppe havde Hellwig udtalt, før Wladislaw styrtede hen til Frederik og slyngede begge Arme om ham.

»Du skulde have gjort det? — Du?« udbrød han dirrende af Ophidselse. »Nej, nej, du er ingen Tyv, du har aldrig gjort det. Vel, Far, du tror det heller ikke?«

Kaptajnen havde overrasket set op, da han fattede, hvad det gjaldt.

»Nej, Wladislaw,« svarede han nu hjerteligt, »aldrig i Evighed vil jeg tro, min Redningsmand er Tyven. Ja, Hr. Martens, alene det, at han selv kaldte mig tilbage til Livet, maa dog hindre en saadan Mistanke.«

Politibetjenten rystede paa Hovedet.

»En Tyv er ingen Morder, og i mange Tilfælde vilde en Forbryder maaske netop gøre dette af Snuhed — for at aflede Mistanken, fatter De.«

»Og jeg,« udbrød Direktør Hellwig med hævet Røst. »Jeg kan kun gentage, Hr. Martens, hvad jeg allerede før sagde Dem: Paa Frederik Werners Ærlighed tør jeg aflægge Ed.«

»Gør det ikke, Hr. Direktør,« imødegik Martens med Eftertryk. »Det onde findes mange Gange hos Mennesker, hvor man mindst venter det. Den Erfaring gør man desværre, naar man i tyve Aar har været i Politiets Tjeneste. Derfor gentager jeg: Saalænge der ikke er sort paa hvidt for Werners Uskyldighed, synes det mig ikke umuligt, at han kan være skyldig; og jeg vilde øjeblikkelig an-

holde ham, hvis jeg troede, han vilde prøve paa at flygte.«

Martens saa ved disse Ord hen paa Frederik, der stadig ikke havde mælet et Ord. Tavs havde han hørt paa de forskellige Udtalelser, mens Blodet kom og gik i hans Kinder.

Nu hævede han Hovedet og sagde fast: »Kunden, der føler sig skyldig, vil flygte. Ikke et Guld-stykke, ikke en Mønt, ikke en Hvid, har jeg rørt af Kaptajns Penge, saasandt hjælpe mig Gud.«

Drengens frimodige Ord gjorde et dybt Indtryk paa Hellwig og Kaptajnen. Den sidste rejste sig og gav Frederik Haanden.

»Jeg tror Dem, Werner,« sagde han fast.

»Tak, Hr. Kaptajn,« svarede Knøsen.

Derpaa vendte han sig til Martens:

»Naar De mener Dem i Deres Ret til at anholde mig, vil jeg ikke sætte mig til Modværge,« sagde han tonløst.

»Nej, Werner,« svarede Martens rørt over Ynglingens ligefremme og dog værdige Holdning, »nej, endnu er det da ikke kommet saa vidt, og det skulde sandelig glæde mig, hvis jeg har taget fejl.«

Han hilste Kaptajnen og Direktøren og gik.

Da han var borte, traadte Hellwig hen til Frederik og rakte ham begge Hænder.

»Vær ikke for nedslaaet, kære Frederik, — ingen, der kender dig og din Fader nærmere, vil mistænke dig for sligt,« sagde han.

»Martens har jo ogsaa kendt os i lange Tider, og han tror det dog,« svarede Frederik med bæ-

vende Læber. »Men Direktøren skal have Tak, at De talte saa varmt for mig.«

Han vilde sige mere; men Røsten svigtede ham, og han gik bort med en stum Hilsen. Ingen af de tilbageblevne vovede at følge ham, ikke engang Wladislaw.

— — —

Allerede ved Middagstid vidste hele Ravbyen, at den russiske Kaptajns Penge var borte, og at Frederik Werner var mistænkt som Tyven.

Frederiks Fader blev først som lamslaaet af Skræk, da han hørte dette, og derpaa blev han helt rasende over det forefaldne.

Frederik søgte forgæves at berolige ham: »Martens troede jo kun at gøre sin Pligt,« sagde han.

»Kære Werner, det gør mig forfærdeligt ondt, at jeg er den uskyldige Ophavsmand til alle disse Krænkelser,« faldt Kaptajn Demikoff ind, »og jeg fatter saa godt, at det maa være Dem pinligt at have mig til Gæst under disse Forhold. Derfor maa min Søn og jeg vel hellere . . .«

»Nej, nej, Hr. Kaptajn, det kan der ikke være Tale om,« indvendte Opsynsmanden.

»Nej, Far, nu maa vi *netop* blive — ellers tror Folk, at *du* ogsaa mistænker Frederik,« sagde Wladislaw ivrig.

»Drengen har Ret,« svarede Demikoff eftertænksom. »Det tænkte jeg ikke paa. Nej, saa maa vi absolut blive her.«

»Hvis Politibetjenten kun havde set dig, da du bragte Fader hjem og raabte til mig, at han levede,« udbrød Wladislaw og klemte Frederiks

Haand, »saadan ser ingen ud, der lige har øvet en Forbrydelse.«

Frederik svarede ikke, men sukkede kun.

»Eller hvis han havde hørt, hvad du sagde til mig om Bord paa Vraget,« blev Wladislaw ved. »Aah, Frederik, hvis du ikke havde talt saa kønt til mig, da havde jeg været død, og stakkels Far ene i Verden.«

»Javist, det glemmer vi aldrig, Frederik,« sagde Kaptajnen. »Det er ogsaa grueligt, at den fjollede Betjent skulde falde paa at nære Mistanke til ham.«

Kaptajnens og Wladimirs Tro paa hans Uskyldighed, trøstede Frederik; men det var tungt at vide sig mistænkt.

Ogsaa Viktor hørte den store Nyhed, dog ikke af sin Fader. Direktøren vilde med Vilje ikke fortælle det hjemme, han ængstedes for, at det skulde ophidse den syge Dreng. Men den skikkelige Lise udmalede alle Enkeltheder for Viktor uden at ane, hvilke Kvaler han led derved. Drengens Samvittighed lod ham hverken Rist eller Ro hele Dagen og den forfærdelig lange Nat. Han kæmpede med sig selv for at faa Mod til at tilstaa, men — stadig kæmpede han forgæves!

SJETTE KAPITEL.

I Værtshuset.

Den samme Aften gik det livligt til i Ravbyens Værtshus. Baade Fiskere, Arbejdere og Dykkere Ravdykkeren.

havde indfundet sig for at drøfte det brændende Spørgsmaal — Tyveriet fra den russiske Kaptajn. Næsten alle kendte de Werner eller Frederik personligt, og ingen vilde tro paa Knøsens Skyld. Ogsaa Endrus Stakulis talte højt om Frederiks Uskyldighed. Han vidste jo bedst af alle, hvem der havde taget Pengene, og han var ræd for at vække Mistanke ved at være den eneste, der mente ham skyldig.

»Hej, Vært, nok et Glas Øl,« raabte han, overdøvende Larmen med sin ungdommelige, stærke Røst, mens han samtidig slog i Bordet for rigtig at vække Opmærksomhed. »Men De kommer til at give mig Kredit. Jeg faar først min Løn paa Lørdag, og jeg har ikke en rød Øre.«

»Det var fiffigt sagt,« tænkte han ved sig selv, »Nu skal ingen falde paa at mistænke mig, naar jeg ikke en Gang har Penge til et Glas Øl.«

»Det er godt, Endrus, du skal faa det,« svarede Værten og bragte Øllet. »Jeg ved jo, at du altid betaler, hvad du skylder, selv om det somme Tider varer lidt længe, inden du faar Mønt paa Lommen.«

Han blinkede listigt med Øjnene og fortsatte: »Man siger, at du gør gode Forretninger ved Grænsen, naar du er hjemme.«

»Det er, som man tager det,« svarede Endrus muggent. — »Er det slaaet fejl for dig sidste Gang, hvad, du?« frittede Værten nysgerrig. »Hvad var det, du vilde bringe over?«

»Aah, bare noget Tobak.«

»Saa? Det kan ellers nok betale sig.«

»Op med en af dine Historier, Knøs,« faldt en gammel Fisker ind. »Jeg giver en Omgang Øl, naar du vil spinde en Ende.«

Det unge Menneske syntes nok om at være Genstand for de ældres Opmærksomhed, og hans tvære Mine gav Plads for et smørret Grin.

»Javel vil jeg spinde en Ende,« gentog han og tog en Slurk af Kruset. »Hør nu efter. Det var akkurat i Dag for to Maaneder siden, at jeg var over Grænsen hos en gammel Kending, der hedder Ivan Orgoff. Han er egentlig Bissekræmmer og driver saadan Handel hist og her, I fatter nok — just ikke altid om Dagen. Hans Hytte ligger da ogsaa i en øde Egn, tilstrækkelig langt fra Snushanernes Bolig i Landsbyen, saadan at de ikke altid kan være paa Færde og holde Øje med hans Kælder. Med ham og hans Venner har jeg mangen Nat vandret over Heden og bragt mangen god Slump Smuggods til vore Landsmænd.

Men da jeg denne Gang kommer til Ivan, ser han helt melankolsk og trist ud.

»Hvad fejler dig?« spørger jeg.

»Aah, jeg er netop i Færd med at lave mig i Stand til en Jordefærd,« svarer han og tager sine Kisteklæder ud af Skabet.

»Men dog, din gamle Moder er da ikke kreperet?« spørger jeg.

»Ih, nej — det er en god Ven, en Brænde-hugger oppe fra Storskoven,« siger han og peger i det samme hen i et Hjørne af Stuen.

»Der staar hans Kiste, og om et Øjeblik er Kammeraterne her for at bære den over Grænsen.

Den stakkels Mand har nemlig ønsket at blive jordfæstet i sin Fødestavn — han var fra Memel, skal du vide.«

Alt dette sagde han med den dybeste Alvor, og da han ellers er en stor Spøgefugl og altid fuld af Skæmt og Løjer, saa troede jeg naturligvis hvert evige Ord af den rørende Tale.«

»Var det Lyv alligevel?« spurgte en af Dykkerne.

»Ja, bi nu lidt, saa kommer Enden. Jeg blev jo lidt løjerlig ved dette hersens og skævede hen til Kisten, der stod i Hjørnet.

Den var rigtig nydelig af høvlet Træ med en stor Krans af Egeblade og Gøgeurter, og det saa morderlig flot ud.

»Vil du med, Endrus? Du hjælper vel nok at bære?« spurgte Ivan mig.

»Selvfølgelig giver jeg en Haandsrækning,« svarede jeg. »Det skal ikke mangle.«

I det samme kom Kammeraterne.

»Her er vor unge Ven, Endrus Stakulis, der ogsaa vil hjælpe stakkels Hans til den sidste Ære,« sagde Ivan meget alvorlig, og de andre takkede mig og sagde, det var pænt af mig.

Saa blev Kisten løftet op, og vi skiftedes til at bære. Da vi naaede Toldstedet, kom Toldembedsmanden ud, og han blottede nok saa pænt Hovedet, da han saa, hvad det var for en drøvelig Byrde, vi bar paa.

Men ikke saa snart havde vi overskredet Grænsen og var kommet i Sikkerhed paa den anden Side, førend Ivan kommanderede:

»Holdt! Tag Laaget af.«

Kammeraterne adlød, og hvad ligger der i Kisten? — Ikke Spor af Brændehugger, nej, store Kampesten, omvundne med hvidt Papir og der uden om de allerfineste Kniplinger!«

En støjende Latter fulgte paa Endrus's Ord. Knøsen saa sig dristig om i Kredsen og vedblev:

»Saa tog Ivan det fineste Stykke og rullede det op, rystede det triumferende i Luften og raabte til de forbløffede Toldmænd:

»Saadan et Stykke kunde I lide — hvad?«

Uf, hvor de skændte og brølede af Raseri; men de kunde jo ingen Ting gøre os, for vi *var* kommet over.«

»Den var god, Endrus,« sagde Værten bifaldende, og de andre stemmede i med.

Mange ellers brave Mennesker regner desværre ikke Smugleri for Uhæderlighed, og Endrus's Deltagelse i at narre Toldembedsmændene forargede ikke een af de tilstedeværende.

»Jamen hør, Kammerater, kan I huske den Gang de oppe ved Prantzau havde fundet paa den fulde Godsejer?« spurgte en af Arbejderne.

»Ja, hvordan var det nu — kørte han ikke af Sted med Spiritus i sig?«

»Netop. »Godsejeren« var en udstoppet Mand, lavet af Lærred og Vat, og han gjorde mange Ture ind og ud gennem Toldportene. Han var en »hul Bror«, indvendig fyldt med mange Potter Spiritus. Hovedet var lavet af Voks af en rigtig Kunstner og gjort saa livagtig, at det lignede en Person, som sov. Særlig da han sad inde i en Vogn og havde Kabudsen trukket ned over Hove-

det, var det umuligt at opdage noget mærkeligt ved ham«

»Han lugter fælt af Spiritus,« ytrede Tolderne adskillige Gange, naar de kiggede ind i Vognen til ham, og Kusken svarede da altid:

»Han er ogsaa fuld, den gamle Gris! Han drikker som en Svamp; men han har Raad til det, og det er hans eneste Glæde i Livet!«

Alle lo af Arbejderens Fortælling, og Værten spurgte:

»Hvor længe gik det uden Opdagelse?«

»Aah, i flere Maaneder, indtil en Gang en af Toldmændene i Kaadhed gav den fulde Herre et Puf — saa røg baade Kabuds og Hoved af ham paa een Gang! Og sikken Redelighed, der saa blev!«

»Men har I hørt Historien om den russiske Matros?« spurgte en gammel Fisker fra Nabosognet.

»Hvad er der med ham?«

»Jo, det var en af Matroserne fra Skonnerten, der strandede forleden,« blev Fiskeren ved. »Hos os var der ogsaa drevet en skibbruddet i Land, og Matrosen var sendt over af Kaptajn Demikoff for at se, om det var en af Kammeraterne. Det var det ogsaa og oven i Købet Fyrens egen Broder. Og som han saa staar der, tørrer han en Taare bort og siger: »Det er den sidste af mine Brødre. Den anden er ogsaa borte, og det er endda kun fem Uger siden.«

Jeg spidsede jo Øren for at høre mere, og da han taler Lithauisk, og jeg ogsaa kan lidt russisk, fik jeg hele Historien.

Den anden Broder havde arbejdet i Preussen og tjent en køn Slump Penge. Han vilde saa hjem til Forældrene i Russisk-Lithauen, men vilde slippe for at betale Pas og alt det ved Grænsen. Saa fik han fat i en ung Fyr, der var kendt med Egnen, og som skulde føre ham en Genvej. Men den stakkels Mand naaede aldrig hjem. Forældrene ventede ham Dag efter Dag forgæves. Til sidst fandt de ham død i en Mose. Ur, Penge — alt var væk! Hans Fører har sikkert udplyndret ham og dræbt ham.«

»Har man ikke nappet Føreren?« — »Blev han fanget?« lød det fra de andre.

»Nej, det var paa den russiske Side, og Russerne vilde ikke have alt det Vrøvl for en Arbejders Skyld. Sagen blev dysset ned. Politiet mente, de havde været fulde begge to og havde forfejlet Vejen. Og Embedsmændene trak kun paa Skuldrene, da de hørte, at Arbejderens Værdisager var stjaalne.«

En kort Tavshed fulgte.

»Mon det nu ogsaa er sandt? Endrus, du har nylig været ved Grænsen, hvad mener du?« spurgte en af Mændene.

»Jeg kender ikke et Ord til det,« svarede Endrus, der atter var faldet tilbage i sin sædvanlige Muthed.

»Vi kan selv høre det af Matrosen,« mente en anden. »Han har lovet at komme herover.«

Endrus legede med sin Urkæde.

»Jeg har ikke Tid mere i Dag. Jeg maa gaa,« sagde han kort. »Jeg har truffet Aftale, . . . saa

venter De med Betalingen,« endte han henvendt til Værten.

»Javel — men bliv dog lidt endnu.«

»Nej, nej, far vel.«

Dermed rejste Endrus sig og gik hastig ud af Stuen.

»Det er godt, jeg fik det at vide,« mumlede han. »Jeg skal nok holde mig borte fra Russeren. Men hvorfra skulde han for Resten vide, det var mig? — Saa Manden faldt i en Mose, da jeg forlod ham? — Hm! — Ja, han var jo rusende, ellers havde jeg aldrig faaet listet Penge og Ur fra ham — men dræbt ham, som de Tosser mener, har jeg da ikke.«

Han gik hastigere til.

»Den anden Historie er farligere, — den med Frederik,« fortsatte han sin Tankegang. »Sæt, Viktor sladrer af Skole — det gælder at give Mistanken til Frederik ny Næring — hov, nu ved jeg det!« afbrød han sig selv. »Det er ganske vist en lumpen Streg, og jeg vilde ønske, det gik ud over en anden. Frederik har jo aldrig gjort mig noget. Men — enhver er jo sig selv nærmest.«

— — —
I Værtshuset blev man ved at prate og tog ogsaa Kortene frem, indtil en af Spillerne fik Øje paa den russiske Matros, som stod i Døren og saa sig søgende om.

»Kom, sæt dig her! Vi kan rykke lidt sammen,« raabte hans Ven fra Gaarsdagen, men idet han vilde rejse sig, stødte han paa en lille Tingest.

Han bøjede sig ned og tog den op.

»Et Sølvur! Hvis er det?«

Han lagde det paa Bordet; men ingen af de tilstedeværende meldte sig som Ejermænd.

»Stakulis har nok tabt det, da han rejste sig saa hastigt før,« mente en af Fiskerne. »Giv Værten det; Endrus spørger nok efter det i Morgen.«

I det samme traadte den russiske Matros hen til Bordet, greb Uret og raabte med funklende Øjne:

»Hvem tilhører det Ur? Hvis er det?«

»Ingen af os,« svarede en af Fiskerne paa Russisk.

»Endrus Stakulis har rimeligvis tabt det,« sagde en anden.

»Hvem er Endrus Stakulis? Hvor bor han? Hvordan ser han ud?« spurgte Matrosen hastigt.

Fiskeren forklarede ham det saa godt, han kunde. »Du kan sagtens gøre dig forstaaelig for ham. Han taler flydende Russisk og Lithauisk og hører hjemme ved Grænsen,« oplyste han. »Men lad nu det dumme Ur være, sæt dig her hos os og faa noget at drikke.«

Russeren rystede paa Hovedet.

»Nej — ikke drikke — klart Hoved — klart Blik — betale Uret.«

»Han vil købe det af Endrus og vil være klarhovedet for ikke at blive snydt af ham,« forklarede Fiskeren sine Bordfæller. »Er der for Resten noget særlig fint ved det Ur? Det synes jeg ikke.«

SYVENDE KAPITEL.

Alt Haab ude?

»Vil De stadig ikke i Land, Werner?« spurgte Opsynsmanden, da den unge Dykker ogsaa i sin anden Hviletid lod Baaden sejle upaaagtet tilbage.

Frederik, der saa bleg og forvaaget ud, rystede kun paa Hovedet. Opsynsmanden gik et Par Gange frem og tilbage, saa blev han staaende og lagde Armen om Knøsens Skulder.

»Tag Dem det dog ikke saa nær, kære Werner, det er jo noget dumt Tøjeri alt sammen.«

»Ikke for mig,« imødegik Frederik stille og bøjede Hovedet.

Den anden vilde sige noget, men fandt ingen Ord, der rigtig kunde batte, derfor klappede han kun Ynglingen nok en Gang opmuntrende paa Skulderen og gik fra ham.

Frederik satte sig paa en Tovrulle og slog sin latinske Grammatik op, mens han vemodig tænkte paa den glade Skoletid.

Paa Slaget tolv kom Jollen igen. Den unge Dykker lukkede Bogen, og saa dybt var han inde i sine sørgelige Tanker, at han gik ned i Jollen uden at tage sin anden Jakke paa.

»Naada, Werner,« udbrød Opsynsmanden.

»Aah, det glemte jeg helt,« svarede Frederik og blev rød i Hovedet. Det var jo den pinlige Undersøgelse, der altid skulde gaaes igennem, inden Dykkerne gik fra Borde.

Frederik steg derfor atter op i Dykkerbaaden,

hvor den anden Dykker allerede var i Færd med at klæde sig om.

Hastig kastede han sine Sager og trak Klæderne paa, som var lagt til Rette af Opsynet.

Men neppe var han færdig med at klæde sig om og vilde gaa ned i Jollen, førend Opsynsmanden holdt hans Jakke hen imod ham og raabte;

»Werner, hvad er det, der ligger mellem Tøjet og Foret?«

»Det ved jeg skam ikke. Mon det skulde være min Lommebog, som jeg savnede i Gaar?« svarede Werner rolig.

»Nej, dertil er Tingen for stor.«

»Der var heller ikke Hul i Lommen. Hvordan er det kommet imellem Foret?« ytrede Frederik.

Han vilde gribe ned i Lommen, men den anden standsede ham.

»Ikke De.«

Det gav et Sæt i Knøsen, og Blodet for ham igen i Kinderne. Han syntes, han aldrig før havde følt sin Stilling saa ydmygende som nu.

I det samme lød der et forfærdet Udbrud fra Opsynsmanden:

»Werner, Werner, hvad er dette?«

Samtidig trak han et stort og sjældent smukt Stykke Rav frem.

Frederik formelig tumlede tilbage.

»Det er umuligt. Det maa være en Fejltagelse. Det kan ikke være *min* Jakke.«

»Se selv,« sagde den anden og rakte ham Jakken.

»Jo, det er min,« raabte Frederik fortvivlet.

»Og De har fundet Ravet i den?«

»Jeg lod Dem jo selv føle uden paa og tog det ud for Deres Øjne,« lød Svaret. »Det vil De vel ikke nægte?«

»Jeg er uskyldig! Jeg ved ikke, hvordan Ravet er kommet der,« næsten skreg den ulykkelige Dreng.

Opsynsmanden saa medlidende paa ham. Han kendte Familien Werner og vilde nødig tro det værste.

»Det skulde glæde mig for Deres stakkels Forældres Skyld, dersom De kan bevise det,« tog han atter Ordet; »men det var mærkeligt, at De netop i Dag vilde slippe fra Undersøgelsen. Jeg er naturligvis nødt til at melde det hele.«

Frederik stønnede. — Det stod ham klart, hvor meget denne lille Tildragelse vilde styrke Mistanken til ham. Blev han regnet for skyldig her, vilde man ogsaa tro ham skyldig i Tyveriet fra Kaptajnen.

Ingen i Jollen mælede et Ord; først da man naaede Land, talte Opsynsmanden atter til den unge Dykker.

»Nu gaar jeg til Direktøren for at melde det forefaldne. Imidlertid maa De ikke fjerne Dem fra Deres Faders Hus. Giv mig Deres Haand derpaa!«

Stum og med nedslaaede Øjne rakte Frederik ham Haanden.

Opsynsmanden trykkede den hjerteligt.

»Havde jeg ikke selv oplevet det, Werner, jeg havde aldrig troet det! Og jeg haaber ogsaa, det vil opklares, hvorledes det er gaaet til.«

»Jeg ved ikke, hvordan man skal komme til Bunds i den Sag,« mumlede Frederik sørgmodig.

Sky, som om han virkelig var en Forbryder, sneg han sig hjem og aabnede Døren. Familien og de to Russere sad allerede til Bords.

Frederik kunde ikke faa den nye Mistanke over sine Læber. Han lukkede atter Døren og gik ind i sit eget Værelse. Men Moderen havde kendt hans Skridt og kom ind til ham.

»Er det dig, Frederik? Hvorfor kommer du saa sent?«

Da han ikke svarede, kom hun nærmere og raabte ræd:

»Men hvordan er det, du ser ud?«

Frederik vilde sige noget, men kunde kun frembringe en uforstaaelig Lyd. Han faldt med eet Moderen om Halsen og lagde hulkende sit Hoved paa hendes Skulder.

»Min Dreng, min Dreng, hvad har de gjort dig?« spurgte hun og strøg ham over Haaret, ligesom da han var Barn.

Men han trykkede sig kun endnu tættere ind til hende og blev ved at græde.

»Hvor er du henne, lille Kone?« lød Werners Røst fra Døren. »Men hvad er det dog?« afbrød han sig selv, da han fik Øje paa de andre.

Frederik rettede sig og søgte at tage sig sammen.

»Far og Mor,« sagde han kæmpende med Graaden. »Jeg har noget grufuldt at fortælle jer, noget, jeg selv slet ikke kan fatte. — Opsynsmanden er gaaet til Direktøren for at melde mig!«

»Hvad for noget?« raabte Werner og greb Sønnen i Armen.

»Ja, Far,« svarede Frederik, idet han med en

Kraftanstrengelse samlede sig og saa Faderen lige ind i Øjnene. »Der er nemlig fundet et stort Stykke Rav i min Jakke, og nu hedder det sig, at jeg har villet stjæle det.«

Fru Werner sank maalløs om paa Sønnens Seng, medens Werner trak Vejret dybt og udbrød:

»Det er sandelig en haard Prøvelse for dig, min stakkels Dreng — for os alle sammen.«

Frederik greb begge Faderens Hænder.

»Aah, Far — Far!« — Hvor det gjorde godt ikke at møde Tvivl herhjemme.

I den sidste halve Time havde det unge Menneske været som ude af sig selv, saa ophidset, at han troede, endogsaa Forældrene vilde mistænke ham. Men ikke et Sekund tvivlede de om ham!

Moderen sad stille og klappede hans Haand, mens Faderen heftig gik op og ned ad Gulvet.

»Men Dreng, Dreng, hvordan gik det til?« spurgte han og standsede.

»Ja, hvordan var det muligt?« spurgte Fru Werner.

»Det er mig ufatteligt,« svarede Frederik tungt.

»Hm,« sagde Faderen, »Sagen er meget mærkelig. Har du ikke en eller anden Uven, som kan have spillet dig dette Puds?«

Frederik rystede paa Hovedet. »Nej, Far, det har jeg ikke.«

»Saa maa det hele være en Fejltagelse,« mente Faderen. »Den uærlige Finder har vel søgt at skjule Ravet i *din* Jakke i Stedet for i sin egen. Kunde det ikke være muligt, at en af Kammeraterne er kommet til dine Klæder?«

»Men, Far, jeg kan da ikke kaste Mistanke paa mine Kammerater saadan uden Spor af Bevis.«

»Sandt nok,« brummede Werner. »Vi maa tænke nærmere over Sagen. Men spis nu først og kom lidt til Kræfter. Direktøren vil saamænd ikke tvivle om din Uskyldighed.«

»Tror du ikke?« spurgte Frederik lettet.

»Det skulde bare mangle, du, som er Ven med hans egen Søn og har været hos ham de hundreder af Gange,« mente Moderen.

Da Opsynsmanden lidt efter kom for at hente Frederik op til Direktøren, var den stakkels Yngling ikke mere saa tung om Hjertet og gik frejdig af Sted.

— — —
Direktøren var ligefrem blevet forfærdet over Opsynsmandens Klage, og for første Gang tvivlede han et Øjeblik om Frederiks Ærlighed. Men han søgte at blive Mistanken kvit. Hvad skulde have bragt den ellers saa paalidelige Knøs til en saadan Uærlighed?

Og vilde det ikke være en utrolig Dumhed at tage Ravet netop *nu*, da han var mistænkt for Tyveriet fra Kaptajnen?

»Men det *er* dog et mærkeligt Tilfælde, at han just i Dag søgte at slippe for Undersøgelsen,« vedblev Direktøren sin Tankegang. »Og har man ikke ogsaa hørt, at selv drevne Forbrydere kan gøre Dumheder, som leder til deres Opdagelse? Hvor meget mere kunde da ikke et uerfarent ungt Menneske som Frederik gøre det?«

Direktøren kunde ikke faa sig selv til at tro
Ravdykkeren.

paa Knøsens Skyld, og dog faldt nu Martens Ord ham ind:

»Det onde findes ofte der, hvor man mindst venter det.«

Kunde den unge Dykker ikke være faldet for Fristelsen ved Synet af det kostbare Stykke Rav?

»Nej, nej! Jeg vil ikke mistænke ham, saa længe jeg ikke har en virkelig Grund til det,« sagde Hellwig halvhøjt.

I dette Øjeblik traadte Viktor ind. Han havde taget sig sammen og var staaet op; han kunde ikke holde ud at være paa sit Værelse, naar han vidste, hvad der gik for sig i Ravbyen. Derfor paastod han, at han var rask, og at den friske Luft vilde gøre ham godt.

»Far, jeg har ikke luret; men Døren stod paa Klem, og jeg hørte noget af din Samtale med Opsynsmanden,« tog han Ordet. »Hvad er det med Frederik?«

Direktøren mente det var rigtigst, at Viktor, da han nu var bedre, fik hele Sammenhængen at vide, og fortalte derfor det forefaldne.

Viktor stod stiv og tavs og hørte paa Faderens Forklaring. Han syntes alt snurrede rundt for ham — at nu ogsaa *denne* Ulykke skulde støde til!

»Jeg kan ikke tro, den brave Frederik er skyldig, hverken i dette eller i Tyveriet fra Kaptajnen,« endte Direktøren, »men jeg bliver vel næsten ene om min Opfattelse. Naar Folk hører det om Ravet, tror de naturligvis ogsaa, at det er ham, der har stjaalet fra Demikoff.«

»Nej, nej, Far! Naar Frederik har sagt, han

ikke ved noget om Ravet, saa er han lige saa uskyldig i det som i Tyveriet fra Kaptajnen,« indvendte Viktor heftig.

»Aah, Far,« blev han ved i største Angest, »sig dog til alle Mennesker, at Frederik er uskyldig. Ingen ved bedre end jeg, hvor pligttro og karakterfast han er — Frederik holder alt for meget af sine Forældre til at gøre dem saadan en Sorg. Tænk dig, han kan ikke udstaa at dykke! Han har kun valgt den Stilling for at hjælpe Forældrene, og for deres Skyld lader han, som han synes om det. Aah, det maatte jeg jo slet ikke nævne; men det gør vel ikke noget, Far? Nu ved du, hvad Frederik er for et storartet Menneske.«

»Har han virkelig selv sagt, at han ikke kunde lide at dykke?« spurgte Direktøren med en ejendommelig Klang i Røsten.

»Ja, Far, det har han.«

»Naa *derfor*, derfor altsaa,« ytrede Hellvig takkefuld. »Stakkels, vildledte Dreng.«

Ved disse Ord og ved Synet af Faderens sørgmodige Aasyn for denne Tanke med eet gennem Viktor, at Frederik dog maaske var skyldig i Ravtyveriet.

Han indsaa, at hans Fader mente at have fundet Nøglen til Frederiks Handlemaade. Direktøren tænkte, at Knøsen vilde skaffe sig Midler for at uddanne sig til en anden Stilling.

Viktor følte en Slags Tilfredsstillelse ved denne Tanke. Han syntes ikke, han selv var saa skyldig mere, siden Vennen ogsaa var falden for Fristelsen.

Og kunde Frederik det ene, kunde han ogsaa det andet.

Havde han alligevel taget nogle af Kaptajnens Penge — dem, Endrus havde ladet ligge?

»Jeg ser,« sagde Direktøren, »at du ogsaa tager dig det nær. Du har altid holdt saa meget af Frederik. Hvem skulde have tænkt *det* om ham? Men gaa nu din Vej, for, der kommer han.«

Og Viktor forlod Værelset i største Uvished.

»Jeg har sendt Bud efter dig, Frederik Werner, for at du kan faa Lejlighed til at forklare det forefaldne,« begyndte Direktøren, da Frederik stille traadte ind i Stuen. »Du ved, at jeg altid har sat stor Pris paa dig og altid gerne har set, at du kom sammen med min Søn. Du ved ogsaa, hvor jeg agter din Far, og jeg beder dig nu for *hans* Skyld at have Tillid til mig — hvis du ikke vil for din egen Skyld.«

Hellvig sagde dette venligt og alvorligt, men Frederik hørte paa Tonen, at Direktøren allerede var overtydet om hans Skyld. Dette bandt hans Tunge.

»Naa?« spurgte Hellvig efter et Øjeblikks Tavs-
hed, »har du slet intet at sige mig?«

»Intet uden det, jeg allerede har sagt til Opsynsmanden,« svarede den unge Dykker fast. »At jeg er uskyldig og ikke ved, hvordan Ravet er kommet i min Jakke.«

»Og det er rigtigt, at du søgte at komme i Land uden Omklædning?« spurgte Direktøren skarpt.

Frederik blev blodrød.

»Det er rigtigt nok, Hr. Direktør, men det skete af en Fejltagelse; jeg gik saadan hen i Taaget.«

»Kære Frederik, du er endnu saa ung. Det skulde gøre mig ondt, hvis du maatte bøde hele Livet igennem for et Fejltrin,« sagde Hellvig indtrængende. »Du er vistnok ikke rigtig klar over Følgerne. Jeg lovede dig at tage mildt paa Sagen, saafremt du aabent og ærlig tilstaar alt.«

Det gav et Sæt i Frederik, og han rettede sig uvilkaarligt. Nu, da det gjaldt, fik han alt sit Mod tilbage.

»Hr. Direktør, jeg har *intet* at tilstaa.«

»Det gør mig meget ondt,« genmælede Hellvig. »Saa bliver jeg altsaa nødt til at søge Politiets Hjælp og lade dig sætte fast.«

Han mærkede, at denne Trusel gjorde Indtryk paa Frederik og vilde give ham Tid til Eftertanke.

Derfor gav han sig til at ordne nogle Papirer paa Skrivebordet, og en kort Stund var der dyb Tavshed i Stuen.

Saa vendte Hellvig sig om og spurgte:

»Naa, Frederik, har du saa *intet* at fortælle mig?«

Frederik kæmpede med sin Stolthed, han vilde saa gerne spare Forældrene for al den Sorg og Skam, derfor bad han sige:

»Aah, Hr. Direktør, lad mig dog ikke blive anholdt.«

»Naar du tilstaar aabent og ærligt, som jeg sagde dig,« svarede Direktøren, »saa skal du slippe.«

Frederik knugede Hænderne sammen.

»Jeg har *intet* at tilstaa, *intet* — *intet*,« gentog han fortvivlet.

Direktøren var lige ved at bruse op, men Synet af Knøsen afvæbnede ham.

Var det muligt, at han havde taget Fejl? Var Frederik dog uskyldig? Men saa huskede han paa det, Viktor havde fortalt, og hans Mistanke vakte atter.

»Om en Time tager jeg af Sted til Königsberg og kommer først hjem i Morgen Aften. I den Tid kan du overlægge Sagen,« ytrede han koldt. »Tilstaar du saa ikke, maa jeg lade Politiet skride ind. Har du forstaaet mig?«

»Ja, Hr. Direktør.«

Atter var der noget i Knøsens Røst og Blik, som rørte Hellwig.

»Jeg vil gerne tale med din Fader,« føjede han til i en mildere Tone. »Sig det til ham.«

Frederik vilde gaa, men standsede med eet, da han opdagede Viktor, som stod i Døren til det næste Værelse.

Han traadte glad et Par Skridt nærmere, idet han tænkte, at Viktor var kommet for at sige ham et Par venlige Ord, men Viktor blev staaende stille og slog Øjnene ned for Vennens Blik. Denne lod tavs Haanden synke og gik med hævet Hoved ud af Stuen.

En halv Time senere kom Frederiks Fader træt og sørgmodig hjem fra Hellwig.

»Naa,« udbrød hans Hustru, »har du saa talt med Direktøren?«

Werner svarede ikke, han gik lige hen til Frederik og blev staaende foran ham.

»Nu har Direktøren sagt mig Grunden til, at

han tror dig skyldig,« tog han Ordet. »Han fortalte, at du havde sagt til Viktor, du kunde ikke lide din Stilling. Du havde kun taget den for vores Skyld. Direktøren mente, at Tyverierne var et Middel til at skaffe dig en anden Stilling. — Er det sandt?«

Frederik svarede ikke.

Da skælvede den stærke Mand, han greb sin Søns Hænder og saa ham dybt ind i Øjnene. »Frederik?«

Et angstfuldt Spørgsmaal laa i det ene, korte Ord. »Far,« raabte Knøsen, men han følte sig i det samme omslynget af sin Moders Arme. »Spørg ikke, se ikke saadan paa ham,« udbrød hun. »Er du saa vidt, at du mistænker din egen Søn, du ogsaa?«

»Hør mig, Far,« tog Frederik Ordet. »Det er sandt, hvad Viktor har fortalt sin Far. Men jeg bad ham rigtignok holde Tand for Tunge med det, for at I ikke skulde faa det at vide. Det vilde jo kun gøre jer ondt. Det er sandt, at jeg tog Dykkerpladsen for at hjælpe jer — *det* er sandt, men aldrig har jeg rørt fremmed Gods for at komme i en anden Stilling.«

»Min stakkels Dreng,« mumlede Werner rørt og for med Haanden over sin Pande.

»Vær nu ikke for ked af det, Far, det havde jo ikke hjulpet, om jeg havde gaaet rundt og klaget! Og hvad det andet vedrører — Far, du tror mig da ikke skyldig?«

»Nej, min Dreng,« svarede Werner, »aldrig mere skal din Far tvivle paa din Hæderlighed,

det lover jeg dig. Min Tvivl var alene fremkaldt ved den overraskende Oplysning fra Direktøren. Det, som kun er dig til Hæder, bliver regnet til din Vanære. Men hæng nu ikke mere med Næbbet. Vi to, din Mor og jeg, tror fuldt og fast paa din Uskyldighed, og den vil ogsaa nok en Dag blive aabenbaret for de andre.«

OTTENDE KAPITEL.

Sandheden!

Direktør Hellwig steg skuffet op i Vognen, der skulde bringe ham til Stationen et Par Mil borte. Lige til det sidste Øjeblik havde han haabet, at Werner eller hans Søn vilde komme og aflægge Tilstaaelse, men ingen af dem viste sig. Det gjorde Hellwig overordentlig ondt at skulle gaa strengt til Værks overfor Frederik, som han altid havde holdt meget af; men det var en Nødvendighed.

Han sendte derfor Bud til Politibetjenten om at anholde Dykker Frederik Werner paa Grund af Tyveriforsøg.

Viktor fulgte sin Fader et Stykke, men steg af Vognen en halv Mils Vej borte og gik hjem langs Stranden, Tusmørket faldt allerede paa, og Fyrtaarnet sendte sine Straaler hen over Havet, som laa blikstille; der hørtes ingen [Lyd, intet Maageskrig, alt var roligt.

Tavsheden og Ensomheden knugede Drengens

Sind. Alligevel for han sammen, da han fik Øje paa et Menneske, som nærmede sig — han havde genkendt Endrus.

Viktor var helst løbet sin Vej, men den unge Smugler kom lige hen imod ham og vinkede til ham allerede paa lang Frastand.

»God Dag, du! Naa, hvordan gaar det? Hvad siger din Far til det med Ravet?« spurgte Smugleren hastigt, da han var naaet hen til Viktor.

»Han vil lade Frederik anholde,« svarede Dren-gen mørk.

»Det er godt,« udbrød Endrus og fløjtede. »Staa dog ikke der og hæng med Næbbet, nu har vi jo klaret Skærene. Sagen kunde slet ikke staa bedre for os. Den har jeg lavet godt — hvad?«

»Hvad har du?« spurgte Viktor uforstaaende.

»Vær dog ikke saa dum,« imødegik Endrus. »Tiltror du virkelig Frederik Werner saadan noget? Han er en altfor ærlig Dumrian til at hugge. Det er naturligvis mig, der har lagt Ravet i hans Jakke. Det var let nok. Om Natten listede jeg mig ind i Forstuen, hvor hans Klæder hang, sprættede Lommen op og stak Ravet ned mellem Foret og Tøjet. Han havde det allerede hos sig, da han sejlede ud til Dykkerflaaden, men han mærkede det ikke.«

Endrus lo paa sin støjende Maade, mens Viktor var helt stum af Forfærdelse.

»Nu har vi ikke nødig at frygte for Opdagelse,« blev Endrus ved. »Hele Byen tror nu ogsaa, at det var Frederik, der røvede Kaptajnens Penge. Den er godt lavet, siger jeg.«

P. S. 101

Med stigende Rædsel hørte Viktor paa den unge Lithauer. Frederik uskyldig! Offer for Endrus' List! Aah, det var alt for grufuldt!

»Staa nu ikke der og fald i Staver,« fortsatte Endrus. »Jeg troede, du lige straks havde gættet det hele. Du plejer ellers nok at kunne lægge to og to sammen.« Da Drengen stadig var tavs, traadte Endrus helt hen til ham og lagde Haanden paa hans Skulder: »Jeg hører, du har været syg, du ser saamænd ogsaa sløj ud,« sagde han i en deltagende Tone, som overraskede Viktor. »Er Historien faret dig i Kroppen? Naa, op med Hovedet, nu er Faren jo overstaaet. Det var kun det, jeg vilde sige dig. Saa God Nat.«

»God Nat,« gentog Viktor mekanisk, mens Endrus fjernede sig.

»Ja, nu er vi sikre,« mumlede Smugleren for sig selv. »Hvad mon Klokken er? En Bid Mad skal gøre godt.«

Han vilde se paa sit Ur, men det var borte; kun Kæden hang og dinglede. Han havde maaske allerede tabt Uret i Gaar. I Nat havde han slet ikke været af Klæderne. Da han kom hjem efter at have stukket Ravet i Frederiks Trøje, havde han kastet sig paa Sengen med Tøjet paa. Nu søgte han forgæves at huske, om han havde set paa Uret i Dagens Løb.

Med eet standsede han.

»Sæt, Uret er faldet i Hænderne paa Matrosens Broder,« tænkte han. »Saa er jeg om en Hals — Navnet staar jo indeni.«

Det løb Endrus koldt ned ad Ryggen — han

vidste vel, hvorfor han gyste ved Tanken om, at den russiske Matros skulde have fundet Uret. Hvorfor havde han ikke straks gemt det, da han hørte Historien om Matrosen. Det var jo Russerens Broder, som Endrus havde plyndret og overladt til sin Skæbne. —

»Hvis jeg har tabt Uret i Aftes, da jeg skyndte mig bort fra Værtshuset, er det maaske fundet der. Det gælder om at forespørge saa snart som muligt og faa Uret i Sikkerhed,« sluttede Endrus sin Tankegang.

Han vendte sig om og satte Kaasen henimod Ravbyen uden at lægge Mærke til en mørk Skikkelse, som fra Grøften nøje gav Agt paa hvert af hans Skridt. Pludselig rejste den sig op og traadte ham i Vejen. Det var den russiske Matros!

Endrus indsaa straks sin farlige Stilling, gjorde kort omkring og styrtede som en rasende af Sted over Marker og Hegn. Han haabede at naa Klitterne og skjule sig der, før den anden indhentede ham.

Endrus løb for Livet — men Russeren var lige i Hælene paa ham. Den unge Smugler for af Sted, saa Blodet hamrede i hans Tindinger. Han nærmede sig Kysten, og pludselig aabnede Kløften sig for ham. Han vilde vove et Spring for at naa et Skjulested — for frem — et Fejltrin — og med et Skrig styrtede han ud over Klitten.

— — —

Imidlertid gik Viktor træt og med tungt Hjerte videre langs Stranden. En forfærdelig Angest sammensnørede hans Bryst. Saa dybt var han altsaa sunket, saa dybt! Saadan skulde det ende!

Men det *maatte* ikke være saa, Frederik *maatte* ikke komme i Fængsel — nej, nej, *Sandheden* skulde for Dagen.

Viktor foldede Hænderne og saa op mod den mørke Aftenhimmel, og med eet følte han Ro og Fred vende tilbage i sit Sind. Han havde kæmpet den sidste, haarde Kamp, var nu fast bestemt paa at frelse sin ulykkelige Ven og selv tage sin Straf.

Da han kom forbi Werners Hus, var der allerede lukket og slukket. Han *maatte* vente til næste Morgen med sin Tilstaaelse, men det *skulde* ske. Rigtignok vilde han hellere først have talt med sin Fader, men Direktøren kom ikke hjem før henad Aften, og det vilde være for sent.

Inden Viktor faldt i Søvn, bad han en brændende Bøn om Tilgivelse for sin Skyld, og den Nat sov Drengen roligere, end han havde gjort i lange Tider.

— — —

Som en Løbeild fløj Historien om det forefaldne gennem Ravbyen, og, som Endrus rigtig havde forudset, var der nu ingen, der mere tvivlede om den unge Dykkers Skyld.

Næste Morgen gik Frederik som sædvanlig til sit Arbejde; men da han kom til Land i sin første Hviletid, traadte Martens ham i Møde:

»I Kongens Navn — De er anholdt,« sagde han.

Frederik havde ventet dette og søgt at gøre sig fortrolig med Tanken, men alligevel blev han helt hvid i Aasynet og traadte uvilkaarlig et Skridt tilbage.

Martens lagde sin Haand tungt paa hans Skulder.

»Jeg haaber, De ikke vil sætte Dem til Modværge,

Werner, det skulde gøre mig ondt, blev jeg nødt til at bruge Magt.«

»Det skal ikke blive nødvendigt, jeg gaar godvillig med Dem.«

»Det var Ret,« mente Martens og gik efter sin Fange op imod Ravbyen.

Da lød et Raab bag ved dem.

»Hr. Betjent, Hr. Betjent, De maa komme straks. Der er hændt en stor Ulykke ude i Klitterne, et Menneske er styrtet ned.«

»Hillemænd,« udbrød Martens og rettede sig. »Skaf mig hurtig en Hest fra Kroen.«

Han vendte sig mod Frederik og saa forskende paa ham.

»Hvad skal jeg nu gøre ved *Dem*, Werner?«

Ynglingen smilte sørgmodig.

»Jeg skal saamænd ikke løbe bort. Finder De mig ikke hjemme, saa er jeg ude at dykke.«

»Saa er det afgjort,« udbrød Betjenten lettet.

Derpaa skiltes de. Frederik gik hurtig henimod sit Hjem, mens de nysgerrige, der havde samlet sig om ham, nu fulgte med Martens for nærmere at høre om den store Ulykke.

Netop som Frederik vilde gaa ind, hørte han sit Navn blive nævnet. Det var Viktor, som stod bag ved ham. Noget i Drengens Aasyn gjorde Frederik ængstelig, og for et Øjeblik glemte han sin Vrede over Kammeratens Aabenmundethed.

»Men Viktor, er du stadig syg? Du ser forfærdelig daarlig ud.«

»Nej, Frederik, jeg er ikke syg mere og selv om saa var, er der ikke Tid til at ænse det nu.

Jeg har noget vigtigt at sige dig. Kan du ikke gaa med hjem? Der bliver vi ikke forstyrret.»

Frederik tænkte, at Viktor maaske vilde gøre ham en Undskyldning, fordi han havde misbrugt Vennens Tillid; men den unge Dykker havde nu andet at tænke paa og svarede derfor tøvende:

»Jeg ved ikke rigtig, om jeg tør.«

»Tør? Hvorfor ikke?«

Blodet skød op i Frederiks Kinder.

»Jeg er — jeg er lige blevet anholdt, og jeg lovede ganske sikkert Martens, at jeg enten vilde være hjemme eller paa Dykkerflaaden, naar han kom tilbage.«

Viktor trak Vejret dybt.

»For den Sags Skyld kan du godt gaa med,« sagde han, »naar Betjenten kommer tilbage, har han ingen Fange mere — eller i hvert Fald en anden. Jeg ved nemlig, hvem der har lagt Ravet i din Lomme, for at du skulde blive mistænkt.«

»Hvad er det, du siger?« udbrød Frederik. »Er det virkelig sandt? Hvor har du faaet det at vide, du kære, trofaste Kammerat.«

Han greb Drengen om Skuldrene og saa paa ham med straalende Øjne.

»Aah, lad være,« bad Viktor. »Først naar vi er hjemme, kan jeg fortælle dig det hele.«

»Nej, kom ind til os — hvad skal vi hjemme hos dig?« indvendte Frederik. »Du skal selv have Glæden af at fortælle mine Forældre det.«

Han vilde trække Viktor med sig, men denne rev sig løs og udbrød heftig:

»Frederik, det *maa* være hjemme hos mig — jeg har en Grund — tro mig — kom nu, vi har ingen Tid at spille.«

Frederik følte, at Viktor maatte have tvingende Grunde til sin sære Adfærd, og tavs fulgtes de to gamle Legefæller hen til Direktørens Hus.

Viktor gik ind i Faderens Arbejdsværelse og satte sig ved Bordet. Han trak Vejret tungt og søgte forgæves efter Ord. Frederik stod forved ham:

»Naa, Viktor,« sagde han aandeløs. »Fortæl saa, hvad du har opdaget — du kan da vide, jeg er ude af mig selv for at høre, hvad du har at sige. Ved du virkelig, hvem der har lagt Ravet i min Jakke?«

»Ja. Og jeg ved mere end det. Jeg ved ogsaa, hvem der har stjaalet Kaptajnens Penge.«

Frederik for op.

»Viktor —.«

»Jeg vidste det endogsaa, før Sagen blev kendt.«

»Det er umuligt,« imødegik Frederik. Viktor svarede ikke straks. Det var, som hans Hjerte stod stille, men han tvang sig til at tale og sagde hæst:

»Det var Endrus Stakulis, som gjorde det, og jeg var med i det — jeg tog først af Pengene — tre Guldstykker — men jeg lagde dem igen — Endrus tog det andet.«

Viktors Kræfter var til Ende, han sank sammen ved Skrivebordet og brast i Graad.

Frederik saa medlidende paa den grædende Dreng og troede, han talte i Febervildelse.

»Viktor, du snakker jo vildt — kom til dig selv,« sagde han venlig og søgte at rejse ham op.

»Jég er hverken syg eller gal, som du maaske tror,« udbrød Drengen bittert.

»Ja, men Viktor, det *kan* ikke være sandt,« udbrød Frederik rystet.

»Sæt dig, Frederik — det er en lang Historie, du skal vide det alt sammen, men se ikke paa mig, mens jeg taler.«

Og nu fortalte Drengen stødvis og i afbrudte Sætninger hele den lange, sørgelige Historie. Om sine Fejltrin i Berlin, om sin Angest for Faders Vrede, om den grufulde Oplevelse ved Stranden, og hvordan han forgæves havde kæmpet med sig selv. Han skjulte intet og sparede sig ikke.

Frederik hørte tavs til og blev lidt efter lidt lige saa bleg som den ulykkelige Dreng.

»Hvad har du gjort?« udbrød han lavmælt, da Viktor var færdig. »Tænkte du da ikke paa din Far, paa dig selv og hele din Fremtid? — Og for at gøre din Far sikker i sin Mistanke, fortalte du ham, hvor lidt jeg holdt af min Stilling — — det var stygt, Viktor!«

»Nej, Frederik, nej, nej, tro mig dog, det var *ikke* derfor! Jeg vilde tværtimod vise Far, at du var uskyldig, og hvor prægtig du er. Men saa —« han bøjede Hovedet, »da jeg mærkede, hvordan min Far opfattede Sagen, saa kom jeg ogsaa til den Slutning, at du muligvis — at du maaske alligevel — — jeg mener med Ravet — —«

Frederik lo bittert.

»Ja, Tyv tror Hvermand stjæler. Men hvad nytter det at tale længer med dig? Den, der har Ravdykkeren.

handlet som du, kan jo nægte alt, naar det gælder.«

Viktor slog Øjnene ned. »Jeg har sandelig givet dig Grund til at tænke ondt om mig. Men jeg har kun sagt dig dette, for at du kan tage dine Forholdsregler. Naar Martens kommer, saa sig ham det hele. Jeg skal rolig vente her.«

Frederik tog sig med Haanden over Panden.

»Det hele er saa utroligt — jeg maa tale med Far — jeg er helt forvirret,« sagde han.

Derpaa gik han bort, mens Viktor lod sig falde ned i Faderens Lænestol. Gud ske Lov, nu var det første Skridt gjort. Men der var langt igen. Forhørene — han gemte stønnende Ansigtet i sine Hænder — og Gensynet med Faderen!

— — —

Imidlertid var Endrus bleven fundet og bragt hjem til sin Værtinde.

»Politiet — hent Martens,« stammede han, da man lagde ham paa Sengen, »jeg maa tale med ham, inden det er ude med mig — jeg har en Forbrydelse at tilstaa.«

Endrus tænkte paa den unge Dykker, og et blegt, fortvivlet Drengesyn dukkede op for ham.

»Martens er lige her uden for,« svarede Værtinden.

Endrus rettede sig med en Kraftanstrengelse.

»Rejs mig op,« bad han. »Giv mig Pen og Papir, jeg vil skrive noget.«

Den hjælpsomme Kone bragte ham det ønskede og gik for at hente Martens. Med rystende Haand kradsede Smugleren nogle Linier ned, stak Papiret i en Konvolut og skrev uden paa.

Nogle Minutter gik. Endrus laa i en Døs, men holdt stadig krampagtig det lukkede Brev i sin Haand.

Døren blev aabnet, Martens og et Par Fiskere traadte ind.

Smugleren slog Øjnene op.

»Er det Betjenten?«

»Javel, har De noget at sige mig?« spurgte denne.

»Allerførst — giv dette Brev til Viktor Hellwig — Direktørens Søn — vi var Venner — det er et Afskedsbrev — lover De det?«

Betjenten læste Udskriften:

»Til Viktor Hellwig — egenhændig. Godt, det skal blive besørget; men der blev talt om en Forbrydelse. Er det Smugleri, Endrus?«

»Nej, nej, skriv ned — med Vidner,« hviskede Endrus. »Det var mig, der stjal fra Kaptajn Demikoff. Pengene ligger i Skuffen, endnu har jeg ikke vovet at give nogen af dem ud. Frederik Werner er uskyldig. Jeg har listet Ravet i hans Lomme for at lede Mistanken hen paa ham.«

Hurtig skrev Martens Smuglerens Tilstaaelse ned. Saa bøjede han sig over Sengen og spurgte:

»Endrus Stakulis, endnu et, har De ingen medskyldige?«

Den døende trak Vejret tungt og svarede ikke. Endnu en Gang spurgte Martens:

»Kan De opfatte, hvad jeg siger? Har De ingen medskyldige?«

Endrus samlede sine sidste Kræfter:

»Nej, ingen,« svarede han højt og tydeligt.

Det blev hans sidste Ord. En Time senere døde han — med en Løgn paa Læberne; men han gjorde det for at frelse Viktor Hellwig, som han trods alt havde holdt af.

— — —

Da Frederik havde forladt Viktor, løb han straks hjem, men hverken hans Fader eller Moder var at finde. Han vilde lige til at gaa ned til Stranden for at søge sin Fader paa Flaaden, da Martens kom ridende i skarpt Trav og standsede ham.

»Gode Tidender, Werner,« raabte han allerede langt borte. »Deres Uskyld er bleven stadfæstet, og De er rensset for hvert Gran af Mistanke. Det glæder mig at være den første, der bringer Dem den gode Nyhed.«

»Hvordan — har Endrus — jeg mener, hvordan er det blevet opklaret?« spurgte Frederik forvirret.

»De nævner Endrus — saa De havde Mistanke til ham? Jo, det er ganske rigtig ham, der har lagt Ravet i Deres Jakke, og ligeledes ham, der har stjaalet Kaptajnens Penge. Han ligger for Døden og har tilstaaet det hele. Se her.«

Dermed tog Martens Endrus's Tilstaaelse frem og rakte Frederik den.

Dykkeren læste den omhyggelig og gav den tavs tilbage; han saa, at Viktor ikke var nævnt i Papiret.

»Det er en snedig Rad, den Endrus,« ytrede Martens. »Men jeg maa videre i en Fart, jeg lovede at hente Lægen, skønt han vist kommer for sent.«

Han gav Hesten af Sporen, men standsede med et Ryk.

»Aah, Werner,« raabte han tilbage. »Kan De ikke løbe over med dette Brev til Viktor Hellwig? Jeg lovede, det skulde komme ham i Hænde, men har saa lidt Tid. Det er et Afskedsbrev fra Endrus. Direktørens Søn er nok den eneste Ven, den Fyr har haft, vil De sørge for Brevet?«

»Det skal jeg, Hr. Martens.«

Betjenten red bort, og Frederik skyndte sig tilbage til Hellwigs.

Hvad indeholdt Endrus's Brev — stod der noget om ham selv deri? Havde Viktor alligevel talt i Vildelse — nej, det var umuligt.

Da Frederik kom ind i Direktørens Stue, rejste Viktor sig fra Faderens Stol og spurgte med bævende Læber:

»Du kommer vel med Politiet?«

»Nej,« svarede Frederik kort. »Der er hændt noget, som du ikke aner. Endrus er faldet ned ude i Klitterne og har døende tilstaaet alt. Han sender dig et Brev til Afsked.«

»Har han ikke talt om mig?« spurgte Viktor sagte.

»Nej, han sagde, han havde ingen medskyldige — men se, hvad dit Brev indeholder.«

»Ikke jeg, men du,« svarede Viktor fast og lagde Brevet i Frederiks Haand. »Der skal ikke være noget skjult for dig.«

Det kostede Frederik ikke saa lidt Møje at tyde de klodsede, usikre Skrifte tegn; men da han havde fattet Meningen, sagde han:

»Hør, hvad han skriver: »Jeg dør og vil til-

staa min Forbrydelse. Men jeg siger intet om, at du var Medvider, Viktor, og gør derved den første gode Gerning i mit Liv. Med mig er det alligevel ude. Men du kan endnu blive en hæderlig og en dygtig Mand. Endrus Stakulis«.«

Der blev nogle Minutters Tavshed. Viktors Læber skælvede let, han lagde begge Hænder paa Vennens Arm:

»Frederik, jeg ved, at jeg slet ingen Ret har til at bede dig om noget mere, men alligevel beder jeg dig saa bønligt, hvad du end gør, lad det ske snart, og gør mig Pinen kort. Jeg vilde saa gerne være standhaftig, og jeg er dog saa ræd for det, som kommer. Selv om Endrus har tiet, har du jo ingen Grund til at skaane mig — jeg, som har handlet saa slet imod dig.«

Frederik saa medlidende ned paa den stakkels Dreng. Han havde samme Følelse som hin Aften paa den synkefærdige Skonnert, da han stod overfor Wladislaw. Ogsaa her gjaldt det at redde et ungt Menneskeliv.

Han greb Viktors kolde Hænder og trak ham ind til sig.

»Nej, Viktor, tag dit Brev tilbage, jeg vil ikke gøre Brug af det. Overfor din Far kan du sige, hvad du vil, men jeg tier som Endrus.«

»Frederik,« raabte Drengen og stirrede paa ham.

»Ja, Viktor, jeg vil holde mig til Endrus's sidste Vilje — den første gode Gerning i hans Liv. Vi har været Venner fra Barndommen, du og jeg, lad os vedblive at være det. Du vil aldrig mere falde for Fristelserne — vel?«

Viktor brast i Graad og slyngede Armene om Vennens Hals.

»Det skal jeg aldrig glemme dig, aldrig —,« stammede han. »Jeg lover dig, du skal aldrig mere faa Skam af mig.«

— — —

Den Nat brændte Lampen længe i Direktør Hellwigs Arbejdsværelse. Da han kom hjem, bad Viktor ham om en Samtale, og han tilstod alt, lige fra sin første Fejl at skjule Gældens Størrelse. Det var anden Gang, Drengen maatte aflægge sit drøje Skriftemaal, og havde det været svært overfor Frederik, var det endnu værre med Faderens blege Aasyn for sig.

Men Viktor *vilde* til Ende og skjulte intet.

Skønt han gik i Seng med Faderens Tilgivelse, kunde han ikke glemme den Sorg og Skam, som han havde læst i Direktørens Øjne, og Drengen lovede sig selv, at Faderen aldrig mere skulde faa Grund til at skamme sig over ham — han vilde blive en ærlig og pligttro Mand.

— — —

Og det Løfte blev opfyldt. Hellwig hjalp Frederik til at studere, og han kom paa samme Gymnasium som Viktor. Vennerne holdt trofast sammen i Livet, og de to Læger, Frederik Werners og Viktor Hellwigs Klinik er nu kendt i vide Kredse.

Hvert Aar til Julen kommer der en Gave fra Wladislau Demikoff, som nu har sit eget Skib og farer Verden rundt. Ogsaa han er stolt over at være Ven med den tidligere Dykker fra Ravbyen — den dygtige, brave, pligtopfyldende Doktor Frederik Werner.

BØRNENES BEDSTE VENNER

Anders J. Eriksholm: Prins Arabi.

En Historie om en Drengs Oplevelser. Med 22 Tegninger af *K. Hansen-Reistrup*. Kart. 2,00.

Anders J. Eriksholm: Paa Opdagelsesrejse.

En Fortælling fra den jydsk Hede. Med 12 Tegninger af *Carl Røgend*. Hæft. 0,85, kart. 1,00.

Børge Janssen: Niels Grubbes Eventyr.

En Historie om Zigeunere. Med 21 Tegninger af *Poul Steffensen*. 6. Oplag. Hæft. 1,00, kart. 1,25.

Børge Janssen: Kejseren af Læsø.

En Historie fra Curt Adelaers Dage. Med 22 Tegninger af *Poul Steffensen*. 4. Oplag. Hæft. 1,25, kart. 1,50.

Børge Janssen: Lille Prins Frederik

og andre Fortællinger. Med Tegninger af danske Kunstnere. Hæft. 1,00, kart. 1,25.

Fredrik Kittelsen: De tre Venner.

En Historie om tre norske Gutter eventyrlige Oplevelser. Med 14 Tegninger af *Louis Moe*. Hæft. 0,85, kart. 1,00.

Hans Rasmussen: Børnene paa Borgø.

En Fortælling fra Middelalderen. Med 15 Tegninger af *K. Hansen-Reistrup*. Hæft. 0,85, kart. 1,00.

Hans Rasmussen: Dronning Kirsten.

En Fortælling fra den ældre Middelalder. Med 18 Tegninger af *K. Hansen-Reistrup*. Hæft. 1,00, kart. 1,25.

Sanny Sømød: Buksetrolden.

En Historie om en lille Københavnerdreng. Med 12 Tegninger af *Poul Steffensen*. Hæft. 0,85, kart. 1,00.

Jens Vrigsted: Musefældemanden.

En Fortælling fra hjemlige Strande. Med 30 Tegninger af *Valdemar Vaaben*. Hæft. 1,25, kart. 1,50.

CHR. ERICHSENS FORLAG. KØBENHAVN

